АДОЛАТ КУЧЛИ, КУЧ ЭСА АДОЛАТЛИ БЎЛМОҒИ ЛОЗИМ

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» социал - демократик партиясининг газетаси

1995 йил, 27 май, № 8

Шанба кунлари чиқади • Сотувда эркин нархда

Бугунда сонда:
2-бет
• Ташмачи. қани шошмачи?...
• Жаҳонда нима гап?
3-бет
• Соҳибқироннинг эҳтиромни.
• ... Шералп Хожилевнп кўраспз.
4-бет
• Улжаев «улжа»сидан айрилди.
• Номусини йўқотганлар.

ҲАМКОРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ ЙЎЛИДА

Минск. (26 май. ЎзА махсус мухбири Амирқул Карим хабар қилади). 25 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов МДҲ га аъзо мамлакатлар давлат бошлиқлари ва ҳукумат раҳбарларининг набатдаги учрашувида иштирок этиш учун Беларус пойтахти Минск-ка келди.

Минск аэропортида Ўзбекистон Президентини Беларус Президенти А. Лукашенко, Бош вазир М. Чигир, МДҲнинг ижрочи котиби И. Коротченя ва бошқа расмий кишилар кутиб олди. МДҲга аъзо давлатлар байроқлари билан безатилган аэропортда Ўзбекистон Президентини тантанали кутиб олиш маросими бўлди. Ҳурматли меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Шундан сўнг И. Каримов ва унга ҳамроҳлик қилаётган мамлакатимиз делегацияси аъзолари ўзлари учун ажратилган қароргоҳга келдилар.

26 май куни МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг кенгаши бошланди.

Бу мажлисда давлат раҳбарлари давлатлараро валюта қўмитасини тузиш, МДҲ чегараларини мустаҳкамлаш, иқтисодий интеграцияни кучайтириш каби масалаларни муҳокама қилдилар.

Айни пайтда бошқа бинода МДҲга аъзо мамлакатлар ҳукумат раҳбарларининг мажлиси бўлиб ўтди. Ҳукуматлар раҳбарлари турли соҳаларда ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш билан боғлиқ 20 дан зиёд масалаларни муҳокама этдилар. Қисқа танаффусдан сўнг МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарлари кенгаши билан ҳукумат бошлиқлари кенгашининг биргаликдаги мажлиси бўлди. Учрашувлар ниҳоясига етгач, журналистлар билан учрашув бўлди. Унда журналистлар учрашув натижалари билан таништирилди. Минск учрашувида Ўзбекистон Президентига Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, Бош вазир ўринбосари Б. Ҳамидов, ташқи ишлар вазири А. Комилов ва бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилмоқдалар.

ТИНЧЛИК — БЕБАҲО НЕЪМАТ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов билан мулоқот

[illegible] деган шиорни ўртага ташлаб, яна янги ва [illegible] катта ташаббус билан чиқдилар.

• Абдували Ғуломмаҳмудов 1940 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. 1962 йили Тошкент Политехника институтини имтиёзли диплом билан тугатган. 32 йилдан буён халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилган. 1986 йилдан ҳозирга қадар Ўзбекистон Республикаси Гўшт ва сут саноати давлат акционерлик ассоциацияси қошидаги «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Бош директори лавозимида ишлаб келмоқда.

А. Ғуломмаҳмудов Халқаро муҳандислик академиясининг академиги, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ихтирочи, техника фанлари доктори, профессор. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг 1995 йил 18 февраль куни бўлган қурилтойида мазкур партия Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби этиб сайланган.

— Абдували ака, Сиз кўп йиллик депутатлик фаолиятингиз давомида талай хайрли ишлар қилдингиз, сессияларида фаол иштирок этиб, ҳар бир масалага ҳалол ва адолат юзасидан ёндошиб келмоқдасиз. Олий Мажлиснинг сўнгги, [illegible]

— Биласизми, ҳаётда, [illegible]

[illegible]

— Президентимиз сессиядаги ўз маърузасида депутатларнинг диққатини Марказий Осиё минтақасидаги давлатларнинг ўзаро алоқалари ва ҳамкорлигини ривожлантириш масалаларига қаратдилар. «Туркистон — умумий [illegible]

[illegible] тияси қардош халқлар ўртасидаги дўстлик, тинчлик, тотувлик, аҳиллик ва бирликни доимо қўллаб-қувватлайди. Бу эзгу ният партиянинг Дастурида ҳам ўз аксини топган.

Куни-кеча Покистон Ислом Республикаси Бош вазири Беназир Бхуттонинг Ўзбекистонга [illegible]

— Ҳақиқатдан ҳам Ўзбекистоннинг сиёсий харитасида кўппартиявийлик вужудга келди. «Адолат» социал-демократик партиясининг ташкил топиши ҳам республикамизда демократик принципларга асосланган ҳуқуқий давлат қуриш сари ташланган дадил қадамнинг ёрқин намунасидир.

Партиямиз мамлакатимизда яшаётган фуқароларнинг умумий фаровон ҳаёт кечиришларига хизмат қиладиган тадбирларни ишлаб чиқиб, кишилар онгида янги демократик қарашларни шакллантириш, маънавий камолатга эришиш учун курашали ва Ўзбекистонни келажакда ривожланган мамлакатлар даражасига кўтаришда халқимизнинг барча табақа ва қатламларини фаол иштирок этишга даъват этади.

Биз шу кунгача партиямизнинг вилоят Кенгашларини тузиб бўлдик. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби Анвар Жўрабоев ва биз вилоят конференцияларида иштирок этдик. Партиямиз Дастури ва Низоми билан танишган жуда кўп кишилар «Адолат»га ҳайрихоҳ бўлдилар. Ҳозирда эса шаҳар ва туман партия Кенгашларини тузиш ишлари бошлаб юборилди. Партиямиз сафларида турли касб эгалари бор. Биз сон кетидан қувмоқчи эмасмиз, балки партиямиз сафини оз бўлса ҳам соз деганларидек, билимдон, уддабурон, ишбилармон, жонкуяр, софдил, имонга бой кишилар билан тўлдириб бормоқдамиз. Улар сафи тобора ортиб бормоқда.

— Партиянинг асосий бош масалалари хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлашдек адолатли вазифани бажаришни партиямиз бош масала деб билади. Мамлакатимиз ички ва ташқи сиёсатида олиб бораётган демократик жараёнларнинг барчасини заминида давлат томонидан олиб борилаётган мустақиллик сиёсати ётади, деб ҳисоблайди. Шунинг учун у мустақиллик ғоясини тарғиб этиш ва ҳимоя қилишни ўзининг асосий вазифаси деб билади. Миллат ўзи мустақил давлатга эга бўлмасдан туриб, ҳеч қачон ўзининг орзу-умидларини рўёбга чиқара олмайди. Фақат мустақил демократик давлатга бирлашган миллатгина ўзининг миллий қадриятларини тиклаш, ривожлантириш, тилини, динини, урф-одатларини, тарихини сақлаб қолиш ва жаҳон халқлари орасида обрў-эътиборга сазовор бўлиши мумкин.

— Фикрларингизга тўла қўшилган ҳолда яна бир нарсани айтмоқчиман. Назаримда, ҳозирги, кунда маънавий аҳлоқий тарбияни ҳам кучайтириш жуда муҳимга ўхшайди. Баъзан кўчакўйларда айрим ёшларнинг ахлоқсизлигини, кўриб ачинасан киши...

— Бор гап. Партиямиз худди шу — маънавий-аҳлоқий тарбияни муҳим ва зарурий соҳа деб ҳисоблайди. Чунки демократия юксак онглик, маънавий-аҳлоқий қадриятларга амал қилувчи жамиятда қарор топади. Аҳлоқий бузуқ, бетарбия ёшларга аҳамиятсиз қараган давлатнинг келажаги ҳам йўқ, деб ўйлайман. Зеро, шундай экан ёшлар тарбияси партиямизнинг кундалик ва асосий вазифаларидан биридир. Улар бизнинг келажагимиз, ёшлари ақлли, зукко ва соғлом бўлган мамлакат доимо қудратлидир.

Суҳбатдош Т. ТОШЕВ.

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

22 май куни Покистон Бош вазири Беназир Бхутто мамлакатимизга ташриф буюрди. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов билан олиб борилган музокаралардан Покистон ва Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш борасидаги қатор ҳужжатларга имзо чекилди.

* * *

Покистон Бош вазири Беназир Бхутто келган куниёқ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида пойтахтдаги Алишер Навоий боғига ташриф буюрди. Покистонлик олий мартабали меҳмон буюк шоир Алишер Навоийга эҳтиром билдириб, унинг ҳайкали пойига гуллар қўйди.

* * *

23 май куни Покистон Бош вазири Беназир Бхутто Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Бухорога келди.

Қадимий ва навқирон Бухорои шариф билан танишув шаҳар чеккасидаги Баҳовуддин Нақшбанд мақбарасини зиёрат этишдан бошланди. Зиёратгоҳда Покистон ҳукумати раҳбари ва унинг ҳамроҳлари тариқат илмининг буюк устози Баҳовуддин ҳазратларини ёд этиб, Қуръон тиловат қилдилар. Баҳовуддин Нақшбанд зиёратгоҳи учун Бош вазир 25 минг АҚШ долларини ҳадя қилди.

* * *

Шу куни Покистон Бош вазири Беназир Бхутто ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Самарқандга ташриф буюрдилар.

Меҳмонларнинг Самарқанд билан танишуви улуғ муҳаддис, имом Исмоил ал-Бухорий мақбарасини зиёрат қилишдан бошланди. Покистон Бош вазири аллома ҳақига Қуръон тиловат қилди, зиёратдан сўнг имом Бухорий мадрасасининг таъмири учун Покистон халқи номидан хайрия эҳсон қилди.

Покистон Бош вазири Беназир Бхутто шу куни Самарқанддан ватанига жўнаб кетди.

* * *

20 май куни Қозоғистонда Ўзбекистон кунлари бошланди. Ушбу анжуманда иштирок этиш учун шу куни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов раҳбарлигидаги расмий делегация Алматига ташриф буюрди.

ҚозоғистондаЎзбекистон кунларининг тантанали очилиши маросимида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевлар нутқ сўзладилар.

* * *

24 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов литвалик таниқли тадбиркор, «Метжалява» ҳиссадорлик жамияти президенти, «Вильнюс» банки бошқаруви раиси, Литва президентлик маҳкамасининг эксперти Альбертас Синявичусни қабул қилди. Суҳбат чоғида савдо-иқтисодий, енгил саноат, транспорт саноати соҳаларидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш юзасидан фикрлашиб олинди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган «Ньюмонт майнинг корпорейшн» компанияси президенти ва директорлар кенгаши раиси Рональд Сн Кембри бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ) президентининг биринчи ўринбосари Рональд Фирманни ҳам қабул қилди.

* * *

«Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга муборак Қурбон ҳайити муносабати билан Индонезия Республикаси Президенти Сухарто, Покистон Ислом Республикаси Бош вазири Беназир Бхутто ва унинг умр йўлдоши Асиф Али Зардорий, Саудия Арабистони подшоҳи, икки муқаддас масжид ходими Фаҳд ибн Абдул Азиз ал Сауд, тахт вориси, Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари, миллий гвардия бошлиғи Абдулла ибн Абдул Азиз ал Саудлар самимий табрик йўлладилар.

* * *

Куни кеча бир гуруҳ таниқли зиёлиларимиз янги замон, янги жамиятнинг руҳи, мазмунига мос янги партия тузиш ташаббуси билан иш бошладилар. Янги партиянинг номи — Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси деб аталади. Партия ташкилот қўмитасининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси академиясининг мухбир аъзоси, Ҳ. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институтининг директори Азиз Қаюмов ташкилот қўмитасининг раиси этиб тайинланди.

* * *

25 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Ҳамдўстлик мамлакатлари давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашувида қатнашиш учун Минскка жўнаб кетди.

— Минскда бўладиган учрашувдан кўп нарса кутиляпти, — деди мамлакатимиз раҳбари аэропортда журналистлар билан суҳбатда. — Давлат раҳбарларининг бу галги учрашувида 20 га яқин масала муҳокама этилиши кутилмоқда.

* * *

25 май куни Ўзбекистон билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги самарали ҳамкорлик натижаларидан бири бўлмиш «Зарафшон-Ньюмонт» қўшма корхонаси ишга тушди. Шу куни Мурунтовда қўшма корхона очилишига бағишланган тантанали митинг бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков сўзга чиқиб, қўшма корхона муассислари ва жамоасига самарали меҳнатлари учун Ўзбекистон ҳукумати номидан миннатдорлик билдирди. У Президент Ислом Каримовнинг «Зарафшон-Ньюмонт» қўшма корхонаси жамоасига йўллаган табрик мактубини ўқиб эшиттирди.

* * *

25 май куни «Ўздонмаҳсулот» давлат-акционерлик корпорациясиси кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1995 йил 16 майда Вазирлар Маҳкамаси мажлисида сўзлаган нутқида ўртага қўйилган вазифалар муҳокама қилинди.

Кенгаш йиғилишида Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Муталов сўзга чиқди.

* * *

26 май куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков АҚШ савдо вазирлиги маслаҳатчиси Ян Калицки раҳбарлигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

Учрашувда АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Генри Лии Кларк ҳозир бўлди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1995 йил 25 майда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган 13 та банки иштирок этди. 1 АҚШ долларининг қиймати — 27,30 сўм даражасида қайд этилди.

ДИҚҚАТ! ОБУНА!

«АДОЛАТ»

СИЗНИНГ ЭНГ СЕВИМЛИ ҲАМРОҲИНГИЗ БЎЛСИН!

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Бош нашри — «АДОЛАТ» ИЖТИМОИЙ — СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИГА
1995 йилнинг иккинчи ярми учун
1 ИЮНДАН ОБУНА БОШЛАНАДИ.
«АДОЛАТ» газетаси ҳафтада бир марта, шанба кунлари чиқади.
Унинг ярим йиллик ОБУНА БАҲОСИ қуйидагича:
— шахсий обуначиларга 6 ойга — 56 сўм.
Индекс — 64597.
— корхоналар ва ташкилотлар учун 6 ойга — 83 сўм.
Индекс — 64598.
Сиз «АДОЛАТ» газетасига истаган алоқа бўлимларида обуна бўлишингиз мумкин.

• Бозор иқтисодиёти билан юзма-юз

ЧИҚИТСИЗ ТЕХНОЛОГИЯ

Бу фойдали усул «Жиззахсут» ҳиссадорлик жамиятининг оддий иш мезонига айланиб бораяпти

Айни пайтда республикамизда бозор муносабатларини шакллантиришга хизмат қилувчи туб иқтисодий ислоҳатлар тобора изчиллик билан амалга оширилмоқда. Бу халқ хўжалиги тармоқлари ишлаб чиқаришида якка ҳокимликка барҳам бериб, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, тадбиркорликни, ишбилармонликни ривожлантириш, ишнинг кўзини биладиган уддабуронларга кенг йўл очиб беришга имкон яратаяпти. Кескин ўзгаришлар ҳаётимизга тобора чуқурроқ кириб бормоқда. «Жиззахсут» ҳиссадорлик жамияти ҳам қатор янгиликлар ҳисобига ўз мавқеини тобора мустаҳкамлаб бораяпти. Корхона мулкнинг янги шаклига ўтказилгандан бери сезиларли ютуқларга эришмоқда.

Энг аввало бу ерда қатор қулайликлар яратишга эътибор кучайтирилди. Пишлоқ, музқаймоқ, бринза тайёрловчи янги цехлар қурилиб, ишга туширилди. Бошқа ишлаб чиқариш бўлинмаларидаги мавжуд ускуналар қайта таъмирланди. Қозонхона, компрессор, канализация ва сув тармоқлари таъмирланиб, иккита янги сув чиқариш қудуғи вужудга келтирилди. Корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни сотишга мўлжалланган 12 та дўкон очилиб, ҳаройда аҳолига 300-350 минг сўмлик савдо хизмати кўрсатиш йўлга қўйилди. Эндиликда жамоада 150 тонна сарёғни сақлаш қувватига эга бўлган музхона қурилиши қизғин олиб борилмоқда.

Ҳиссадорлик жамиятида амалга оширилган яна бир янгилик дилни қувонтиради: жамоа юз фоиз чиқитсиз технология асосида ишлашга ўтган. Бунинг эвазига зардобдан олинаётган казеин корхонанинг иқтисодий аҳволини анча яхшилашга йўл очди. Грециянинг «Симбат» фирмаси билан биргаликда шу мақсадда қуриб, ишга туширилган янги цехда эндиликда кунига илгари ташлаб юборилаётган 40 тонна зардоб қайта ишланиб, зарур маҳсулотга айлантирилмоқда. Шу йўл билан казеин ишлаб чиқаришдан тушаётган даромадга чет эл технологиясини сотиб олиш мўлжалланмоқда.

Кейинги йилларда корхонанинг даромади бир ярим баробар ошди. Биргина ўтган йили олинган соф даромад 1 миллион 500 минг сўмни ташкил этди. Бу мулкка муносабатнинг яхшиланиши, ҳиссадорларни янгиликка интилиб, иш юритаётганликлари туфайлидир. Ҳозирги кунда «Жиззахсут» ҳиссадорлик жамиятида олинган фойда эвазига жамоанинг моддий аҳволини тубдан яхшилаш чоралари кўрилмоқда. Кам таъминланган ва ночор оилаларга моддий ёрдам кўрсатилмоқда. Уларга иморат қуришлари учун шифер, ғишт каби қурилиш материаллари етказиб берилаяпти. Ёрдам пули ажратилаяпти. Боғча ва мактабларнинг тамирланишига кўмаклашилмоқда. Турли жамғармалар ва болалар уйларига саҳоват кўрсатилмоқда.

— Кейинги пайтда корхонамизнинг қуввати салкам икки баробар ошди, — дейди «Жиззахсут» ҳиссадорлик жамияти бош директори Аҳмаджон Бурбонов. — Бунинг эвазига 75 тоннадан зиёд турли маҳсулотларни жамоамиз орқали савдо шоҳобчаларига чиқаряпмиз. Дастлабки қувончли натижалардан кифояланиб қолганимиз йўқ. Жамоамизнинг барча аъзолари зиммаларига юклатилган вазифаларни чуқур ҳис этишади. Масъулият билан астойдил ишлашга одатланишган. Ишчанлик вазияти корхонамизда қўлланилаётган қатор янгиликларга кенг йўл очмоқда. Жамоамиздаги аҳиллик ишчи хизматчиларимизни касб-коридан барака топишларига кўмак бераяпти.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ.

● Партия ҳаётидан

ДАСТЛАБКИ БОСҚИЧДА

Ўзбекистоннинг мустақиллигини мустаҳкамлаш, ҳуқуқий, демократик давлат қуришга кўмаклашиш, халқнинг ҳуқуқий онгини ўстиришга хизмат қилиш мақсадида вужудга келган Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси ўзининг мақсад, мазмун ва моҳиятини, фаолиятини нимадан иборат эканлигини номиданоқ кўрсатиб турибди.

Партиямиз ўз фаолиятини юритишга қизғин киришди. Вилоятларда унинг кенгашлари тузилди. Эндиликда бу иш шаҳар ва туманларда ҳам олиб борилмоқда. Вилоятимизда ҳам шу ойнинг бошида таъсис қурултойи ўтказилиб, унда партиянинг вилоят ташкилоти, кенгаши ташкил этилди ва котиблари сайланди. Албатта партиянинг келажаги, қандай бўлиши бизга ва бизнинг бугунги кунда қай даражада фаолият кўрсатишимизга боғлиқ. Чунки кўпчилик айни пайтда «мана яна битта партия тузилди, аммо нима қилиб бера оларкин ёки қандай каромат кўрсатаркин» деган ҳаёллар билан қадамларимизга кўз тикиб турибди. Уларнинг саволига яхши ишларимиз билан жавоб беришимиз мумкин. Бундай ишлар энди бошланмоқда. Президентимизнинг ички ва ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлаб, изчил амалга оширишга ва шу орқали келажаги буюк давлатимизнинг эртанги истиқболига эришишга кўмаклашиш бизнинг мақсад-муддаомиздир. Шунинг учун ҳам биз вилоятимизда партиямизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайдиган билимли, изланувчан, ташаббускор кишилар ҳисобига сафларимизни кенгайтиришга ҳаракат қиляпмиз. Шу билан бирга вилоят партия ташкилотининг биносини ҳал қиляпмиз. Ташкилий ишларни йўлга қўйишимизда вилоят ҳокими, Олий Мажлис депутати Мирзажон Исломов яқиндан ёрдам бермоқда, қўллаб-қувватламоқда. Ҳужжатларимизни йўлга солиш учун босмахона ва бошқа тегишли ташкилотлар билан иш олиб боряпмиз.

Яқин кунлар ичида дастлабки ташкилий ишларни ниҳоясига етказиб, қизғин фаолият кўрсатишга имконият яратамиз. Кейинчалик бу ташкилий ишлар туманларга ҳам кўчади. Кенгашлар тузилиб, котиблар сайланади. Улар ҳозирча жамоатчилик асосида иш олиб боришади. Аммо бу масъулиятдан йироқ иш деган тушунчани келтириб чиқармайди. Жамоатчилик асосида бўлса ҳам туман кенгашлари котиблигига ҳар томонлама етук, чуқур билимли кўпгина мутахассисларни «чиғириқлардан ўтказиб» жой-жойига қўяяпмиз. Партия аъзоларининг сафини кенгайтиришда сон кетидан қувишга йўл қўйилмайди. Уларнинг сифатига алоҳида эътибор берилади.

Ҳозирги кунда вилоят партия ташкилоти ўз сафига 600 дан ортиқ аъзоларни бирлаштирган. Уларнинг даярли барчаси халқ орасида катта обрў-эътибор қозонган, эл ишига кўп йиллаб меҳнати синган заҳматкаш кишилардир. 25 кишидан иборат кенгаш аъзолари ичида йирик корхоналарнинг раҳбарлари, ҳокимларнинг масъул ходимлари, Олий Мажлис депутатларидан тортиб оддий кишиларгача бор. Бизнинг энг асосий мақсадимиз партиямизнинг аниқ-тиниқ Дастурида айтиб ўтилган: республикамизнинг кўпчилик аҳолиси қишлоқларда яшашини кўзда тутган ҳолда, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш, уларни қайта ишлаш, аҳоли орасида ҳунармандчиликни тараққий эттириш тарафдори сифатида фаолият кўрсатиш. Қишлоқ жойларида ҳунар мактаблари, маданият масканлари очиш ва уларга ёшларни жалб этилишига кўмаклашиш. Шунингдек, қишлоқ аҳолисини маънавий-аҳлоқий жиҳатдан янада соғломлаштириш, уларни маърифатдан кенгроқ баҳраманд этиш, турмушида туб бурилиш ясашга кўмаклашиш. Партиямизнинг бу асосий вазифаларини кенг амалга ошириш фаолиятимизнинг асосий мезонига айланади.

Шуҳратжон АЛИМАТОВ,
Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Фарғона вилояти Кенгашининг иккинчи котиби.

● Режа юз — ёруғ юз

ЙИГИТ ҲУСНИ — МЕҲНАТДА

Бундан уч-тўрт йил олдин туманнинг хирмонига муносиб улуш қўшиб келаётган Бобо Файзиев номидаги хўжалик қолоқлар сафига тушиб қолди. Бу чўлқуварларни ташвишга солди. Ўша ер, ўша одамлар бўлсаю, нега режалар бажарилмайди? Одамлар қаловнинг учини йўқотиб қўйганга ўхшарди...

«Карвоннинг манзилга бехатар етиши карвонбошига боғлиқ», деган гап бор. Хўжаликнинг тадбиркор раҳбари Бобо Файзиев оламдан ўтгач, аҳолининг талаб ва истаги билан Уроқбой Ғойипов карвонбошиликка тайинланди. Унинг ҳам бутун умри Мирзачўлни ўзлаштиришда ўтиб, дала академиясида Бобо Файзиевга ўхшаган узоқни кўзлаб иш кўрадиган кишилардан сабоқ олган. Уроқбой кўпчиликнинг ишончини оқлаш, яхшиларнинг қутлуғ йўлини давом эттириш учун астойдил бел боғлади. Бир-икки йилда халқ меҳрини қозониб, хўжалик шуҳратини туширмаган директорнинг ўрни кимларгадир керак бўлиб қолди. Туман раҳбарлари «Сиз кўпни кўрган, қаловини топиб қорни ҳам ёндирасиз. Шунинг учун сизни қолоқ жойга юборсак. Юлиус Фучик номидаги хўжалик чўкиб қолди. Одамлар ташлаб кетишяпти. Хабарингиз бор. Сиздан илтиос, шу хўжаликни оёққа турғазиб беришда ёрдамлашсангиз» деб қолишди.

Уроқбойни хамирдан қил суғургандек, осонгина қўшни давлат хўжалигига ўтказишди.

Лекин унинг ўрнига келган одам яхши анъаналарни давом эттирмади. Хўжаликнинг оғирини кўтариб, шуҳратига шуҳрат қўшаётганлар билан маслаҳатлашиб ишлаш ўрнига атрофига ўзига қарашли одамларни йиғди. Иложи борича бир нарсалик бўлиб қолишга ҳаракат қилди. Оқибатда одамлар ўртасида парокандалик, ишдан кўнгил совуш, хўжалик раҳбарларига ишонмаслик кайфияти бошланди. Бу хўжалик иқтисодига салбий таъсир қилиб, ҳосилдорлик кескин камайиб кетди, режалар бажарилмай, ишчиларнинг маошлари ҳам камайиб қолди...

Мазкур хўжаликка меҳнати кўп синган, ҳалолиги билан чўлда бахтини топган кишилар бундай тарафкашлик ва узимбулярчилик кайфиятига бефарқ қаролмадилар. Улар дахлдор маҳкамаларга мурожаат қилиб, собиқ директор Уроқбой Ғойиповни ўз ўрнига қайтаришни талаб қилишди. Арнасой туманининг раҳбарлари хўжалик аҳлининг илтимосини инобатга олиб, Ғойиповни Бобо Файзиев давлат хўжалигига яна директор қилиб тайинлашди.

Арнасой туманининг янги ҳокими Бегижон Раҳмоновнинг билдирган ишончи, қолаверса илгари бажарган ишларига берган баҳоси Уроқбойни қувончига қувонч қўшиб юборди. Ғайрат-шижоат билан ишга киришди. Таниш далаларда кўнгилга яқин одамлар билан бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилди. Бобо Файзиев номли ижара ширкатлар бирлашмаси пахтакорларининг бу йилги ниятлари катта 2330 тонна оқ олтин ва 2290 тонна бошоқли дон етиштиришга аҳд қилишган. Хўжаликда 1890 гектар майдонда ғалла етиштириляпти. Бошоқли дон экинлари 500 гектарга кўпайди. Ҳар гектардан 40 центнердан сара дон хирмони бунёд этилади. Ҳозир комбайнлар ва бошқа хил ўриш техникаси ўримга созлаб қўйилди.

Бу йилги баҳор Бобо Файзиев номли ижара ширкатлар бирлашмаси деҳқонларини ҳам имтиҳондан ўтказди. Пахтакорлар чигит экишни Арнасой туманида биринчи бўлиб туғаллашганди. Дастлабки, ниҳоллар пайдо бўлиб, пахтакорга олам-олам қувонч бағишлаётган бир пайтда бемаврид ёққан дўл ва кучли жала 550 гектар ердаги мурғак ниҳолларни чилпарчин қилиб кетди. Кулф уриб ўсаётган ғалла ва бедаларни ҳам ёткизиб кетди.

Комил Солиев, Раззоқ Ғойибов, Асад Худойбердиев, Қаҳҳор Шарипов сингари механизаторлар қисқа иш кунида 550 гектар майдонда қайта экиш ишларини бажаришди. Экиш билан бирга тупроққа минерал ва маҳаллий ўғит киритилди. Хўжаликдаги Хусанбой Усаров, Ёқуб Деҳқонов, Ширин Худойбердиев, Ашир Мирзақулов бошчилик қилаётган звеноларнинг далаларида ғўзалар текис ўсмоқда.

Хўжаликда Президентимизнинг ҳаётбахш Фармонлари ҳаётга кенг тадбиқ этилмоқда. Масалан, 650 бош қорамолга эга бўлган суттовар фермаси ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Яна учта фермер хўжалиги ташкил этилди. Рустам Ўтабоев, Эркин Эгамбердиев, Ашир Бурхонов бошлиқ деҳқон, фермер хўжаликларида мақтовга лойиқ ишлар амалга оширилмоқда.

Режа бўйича топшириладиган ғалланинг 1300 тоннаси халққа бўлиб берилади. 12 қути қурт уруғидан мўл пилла ҳосили олинди. Уч йил илгари қаламча қилиб экилган бир гектар ердаги тераксзорлар ривожи кўзни қувонтиради...

Уроқбой Ғойипов айни қирчиллама — 45 ёшга кирди. Ўз умрининг 30 йилдан ортиғини Мирзачўлдаги хайрли ишларга сарф этди. Оддий сувчи, механизатор, бригада етакчиси ва бўлим бошлиғи вазифаларида ишлаб, катта ҳаёт мактабини ўтаган йигит чўлқуварлар ишончини оқламоқда.

Зеро, халққа хизмат қилган киши ҳеч қачон кам бўлмайди.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

Суратларда: хўжалик раҳбари Уроқбой Ғойипов; хўжалик илғор пиллакори Зуҳро Диёрова хўжалик раиси муовини Бобожон Наврўзов.

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган сурат.

● Ғалла — ризқ-рўзимиз

● Гулистон туманидаги «Қизил тонг» жамоа хўжалигида ғалла ўримига қизғин киришилди. Мавжуд комбайн ва мосламалар сифатли таъмирланди. Ғаллакорлар ҳар гектар майдондан 35 центнердан ҳосил олиш ниятидалар.

Суратда: жамоа хўжалиги раиси Абдурашид Турдиев (чапдан ўнгга) бош муҳандис Муҳиддин Тожибоев, комбайнчи Маматкарим Жониев ва механик Эшқул Эшназаров билан ўрим йиғимнинг масъулиятли дамларида қилинадиган ишлар ҳақида суҳбатлашмоқда.

Х. МИРЗАКАРИМОВ олган сурат.

● Ташмачи, қани шошмачи ?..

ЎҒРИЛИК ОШ БАДАНГА ЮҚМАС

Майда талончилик тез газак олиб кетадиган, иқтисодиёт учун катта зарар келтирувчи қонунбузарликлардан бири. Бу борада олиб борилган ишлар натижасида ўтган чоракда майда талончилик қилгани учун 6995 шахс ушланди, улардан олинган 500 минг сўмдан зиёд моддий-товар бойликлари давлатга қайтарилди.

Бугун, иқтисодий мезонлар ўзгараётган бир даврда бу иллатга қарши кураш олиб бориш долзарб масалалардан бирига айланганлиги туфайли ҳам ўтган йилда қўриқлаш хизмати таркибида республика ҳукуматининг ва республика ИИВ раҳбариятининг бевосита кўмаги билан қўриқланаётган иқтисодиёт объектларида майда талончиликка қарши кураш олиб борувчи бўлинмалар тузилди.

Бу бўлинмаларнинг кенг кўламда иш олиб бориши натижасида «майда талончи» ибораси ўзининг бевосита луғавий маъносига унча тўғри келмай қолмоқда. Чунки, мазкур бўлинмалар шахсий таркиби томонидан қўлга олинаётган жиноятчилар — нафс бандаларини сира ҳам «майда» деб бўлмайди. Улар томонидан ўғирланмоқчи бўлинган нарсаларнинг миқдори, қиймати кишининг ақлини шоширади. Масалан, Фарғона вилояти ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси томонидан уюштирилган рейд чоғида майда талончиликка қарши кураш бўлими ходимлари Янгиқўрғон ип-йигирув фабрикасидан аллақандай қопларни олиб чиқиб, «Жигули» автомашинасига юклаётган тўрт шахсни қўлга олишди. Уларнинг уч нафари шу фабрикада ишлар экан. Улар ўзларига ҳамтовоқ қилиб олган тўртинчи бир бекорчи иштирокида шу фабрикадан умумий нархи 10000 сўмликдан ортиқроқ бўлган 110 кг ипни ўғирлаб чиқишган экан.

Мана бу фактни ҳам сира майда ташмачилик деб бўлмайди. Навоий вилояти ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими ходимлари. Самарқанд вилоятидан келиб, цемент заводи ҳудудидан чиқиб келаётган «МАЗ» ва КамАЗ» русумли юк машиналарини тўхтатишди. Бу иккала машинага жами 16 тонна цемент юклангнлиги аниқланди. Суриштирув давомида маълум бўлдики, бу юк учун ҳеч қандай хужжат йўқ бўлиб, ўғирлаб кетилаётган экан.

Тўпланган материаллар ва далилий ашёлар Навоий шаҳар ИИБга топширилди. Мазкур иш юзасидан жиноий иш қўзғатилиб, тергов ишлари олиб борилмоқда.

Йириклашган бу майда ташмачилар бизнинг тасаввуримиздаги мазкур тоифадаги жиноятчилар ҳақидаги тушунчаларга тўғри келмайди. Чунки шу пайтгача тутиб келинган майда талончилар ҳақиқатдан ҳам аксарият майда эди-да! Бугунга келиб эса бу иллатга қарши курашда бурилиш ясалди. Навоий бобомиз ҳам «Керак шер олдида шер жанги»,— деб бежиз таъкидланмаган-да!

Фарғона шаҳрида «Тозалаш» тадбирини ўтказиш чоғида қўриқлаш бўлими ходимлари Фарғона туманидаги ширкатлардан бирининг раиси кузатувида бўлган юк машинасини текширишди. Унга 700 кг пахта ёғи, 1400 дона хўжалик совуни, 770 кг истеъмол тузи, 100 литрдан кўпроқ спирт, 330 дона қоғоз халта, 25 дона елим халта, 400 литр дизел ёқилғиси, 73 литр «самагон» юкланган экан. Текширув натижасида бу нарсалар ёғ-мой комбинатидан ўғирланганлиги аниқланди. Ширкат раиси ўғирланган нарсани сотиб олишда айбланиб, унга нисбатан, жиноий иш қўзғатилди.

Яқинда Жиззах вилоятида ўтказилган тадбирлар давомида Жиззах мебль комбинати ҳайдовчиси қўлга олинди. У ўзи ишлайдиган комбинатдан 1200 сўмлик маҳсулотни ўғирлаб кетмоқчи бўлган.

Бундан ташқари тадбирлар давомида қўриқлаш хизмати ходимлари томонидан давлат мулкини талон-тарож қилмоқчи бўлган 8 шахс қўлга олинди.

Биргина шу йилнинг ўтган давр мобайнида майда талончиларга нисбатан қўзғатилган жиноий ишлар сони 150 тани ташкил қилди.

Майда талончилик давлатга, жамиятга нафақат моддий зарар етказади, балки бу қонунбузарликнинг хавфлилик даражасини бир неча бор ошириб юборади.

Хуллас, ташмачилик жуда тез тарқаладиган иллат. Қўлга илинган нарсани олиб кетиш истаги кишида текинхўрлик, боқимандалик, меҳнатсиз даромадга бўлган иштиёқни ошириб юборади. Шунинг учун ҳам халқ мулкини талон-тарож қилувчиларга қарши кескин ва аёвсиз кураш олиб бориш лозим. Бу эса нафақат ички ишлар идораларининг, балки барча манфаатдор томонларнинг ҳам умумий ишидир.

Э. КАРИМОВ,
ИИВ ҳузуридаги «Қўриқлаш» республика бирлашмаси бошлиғи ўринбосари, милиция подполковниги.

Сариосиёда Сангардак деган тоғли қишлоқ бор. Ҳусни латофати бетакрор бу сўлим масканнинг зилол сувлари шифобахш, одамлари меҳмондўст. Табиат инсон учун неларни ином этган бўлса, Сангардакда ҳаммаси муҳайё.

Қишлоққа кираверишингиз биланоқ икки томони баланд тоғлар билан ўралган муҳташам кошонага дуч келасиз. Тоғнинг белидан оқиб тушган «Сангардак» шаршараси бу файзли манзилга ўзгача чирой ва латофат бахш этиб турибди. Қишлоқнинг ўртасидан оқиб ўтган дарёни эса фақат эртаклардагина учратиш мумкин. Асосан

Сангардакка бир келинг ...

қор сувлари шаршараларидан ҳосил бўлган бу дарё ойнадек тиниқ. Унда фарел, гулмоҳи, зоғара каби балиқлардан тортиб, қисқичбақагача бор. Қишлоқнинг «Сангардак» шаршараси, «Устун мозор» ва «Яккатол» каби қатор муқаддас зиёратгоҳ ва қадамжолардан одам аримайди. Шаршаранинг ёнидаги қизил сувдан бир марта истеъмол қилган киши, минг дарддан фориғ бўлади.

Қишлоқда айни пайтда барча қулайликларга эга бўлган шифохона, 3 та мактаб, маиший хизмат уйи, дорихона, тегирмон ва савдо шохобчалари ишлаб турибди. Қишлоқ худуди жамоа давлат хўжалигига айлантирилгандан сўнг, «Сангардак» ободонлашди. Кейинги йилларда Шаҳобиддин ҳожи Низомиддинов хўжаликка бошчилик қилиб, хайрли ишларни амалга оширяпти. Ишбилармон раҳбар боғдорчилик ва узумчилик билан бирга чорвачиликни ҳам сердаромад тармоққа айлантиряпти. Улардан тушган даромад ижтимоий соҳаларни ривожлантиришга сарфланмоқда. Қишлоқ турмуш тарзини яхшилашга ажратиляпти.

Сангардакнинг ўзига хос муаммоси ҳам бор. Бу ерда сайёҳлик ишини яхши йўлга қўйиш керак. Бу муаммо яқин кунлар ичида ўз ечимини топса яхши бўлар эди. Чунки Сангардакда бунга барча шарт-шароит етарли.

Сангардак узоқ-узоқларга «Кичик Швейцария» номи билан танилган. Зеро, бу ерда бир бор бўлган одам унга бир умр кўнгил боғлайди.

Ҳикматуллоҳ ҚОДИР.

● Ижтимоий муҳофаза

НОГИРОНЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Фарғонада «Ногиронларнинг меҳнат қобилиятини тиббий-ижтимоий тиклаш ва ишга жойлаштириш» мавзуида республика илмий-амалий конференцияси бўлди. Унда Ижтимоий таъминот вазирлиги, Ўзбекистон ногиронларнинг меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш илмий-текшириш институти ходимлари, Фарғона вилоят ва шаҳар ҳокимияти, ижтимоий таъминот ва соғлиқни сақлаш бошқармалари ҳамда тиббий меҳнат экспертизаси мутахассислари, шунингдек, республиканинг барча вилоятлари тиббий меҳнат экспертиза комиссияларининг бош экспертлари, етакчи шифокорлари қатнашдилар.

Йиғилганлар ногиронликнинг турли қирраларига бағишланган маърузаларни тингладилар. Шунингдек, тиббиёт фанлари номзоди Ж. Нажмиддиновнинг «Халқ сўзи» рўзномасида эълон қилинган «Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил» номли мақоласидаги таклифларни қўллаб-қувватлаб, уларни ҳаётга тадбиқ этиш-инсонлар соғлиғини муҳофазалашда муҳим аҳамиятга эга эканлигини эътироф этдилар.

Ўзбекистонда ногиронлик гуруҳини белгилаш қонун-қоидаларини қайтадан кўриб чиқиш масаласи анжуман кун тартибидан ўрин олди. Унда ногиронлик гуруҳини икки тоифага, яъни меҳнат қилишга лаёқатли ёки лаёқатсиз, деб топиш масаласи кўтарилди. Ногиронлар учун иш жойларини ташкил қилиш ва уларни ишга жойлаштириш, саноати ривожланган шаҳарларда ногиронликнинг келиб чиқиши ва унинг олдини олиш, болаликдан ногирон бўлиб қолганларнинг аҳволини яхшилаш, таянч-ҳаракат узвияти жароҳати ва турли касалликлар туфайли келиб чиқадиган ногиронлик, юрак касалликлари билан касалланган беморлар ва ногиронларни тиббий ижтимоий меҳнат реабилитациясининг аспектлари каби қатор муаммолар ҳам ўз ечимини топадиган бўлди.

Муҳиддин МИРОЛИМОВ,
ЎзНМҚАТИ жарроҳлик ва ортопедия бўлими раҳбари, тиббиёт фанлари номзоди.

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

● НАТО аввалдан кўзланган режа асосида кенгаймоқда, дейилади АҚШ Президенти Билл Клинтоннинг Чехия Президенти Вацлав Гавелга юборган мактубида. Бироқ, Россия Федерацияси раҳбари шуни тушуниш кераккки, ушбу ташкилот мудофаа тизимини кўзда тутади ва ҳеч бир давлатга таҳдид солмайди, деб таъкидлаган АҚШ Президенти.

x x x

● Жаҳон банки Болтиқ бўйидаги экологик вазиятни яхшилаш дастурини ишлаб чиқди. Ушбу дастурда Латвия, Литва, Эстония, Польша ва Россиянинг иштирок этиши кўзда тутилган.

Дастур 20 йилга мўлжалланган бўлиб, уни амалга ошириш учун миллиард доллар керак бўлади. Ушбу маблағнинг 240 миллион доллари жаҳон банки томонидан берилади. Қолган қисмини эса Финляндия, Дания, Швеция, Норвегия ва АҚШ.

x x x

● Ўтган йили Амур вилояти ҳудудида 30 килограмм олтин юкланган вертолёт экипажи билан йўқолган эди. Ушбу вертолётни қидириш ишлари яқинда қайтадан бошланди. Гарчи, орадан бир йил ўтган бўлса-да, вертолёт ва унинг экипажидан ҳалигача дарак топилмади. Мутахассисларнинг фикрича, вертолёт парвоз пайтида ёниб кетган ёки ботқоққа қулаб тушган. Бироқ, унинг олиб қочилгани ҳақидаги эҳтимол ҳам йўқ эмас, дейилади шу ҳақдаги хабарда.

x x x

● Жаҳон бўйлаб тамаки чекишга қарши кураш кетаётган бир пайтда, Россияда бу борадаги вазият ҳамон мураккаб, дейилади Россия Федерацияси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг хабарида. Мамлакатдаги эркакларнинг 69, аёлларнинг 49 фоизи фаол чекувчилар ҳисобланади. Мактаб ёшидаги ўғил болаларнинг ҳар иккинчиси, қизларнинг эса ҳар тўртинчиси тамакисиз кун ўтказа олмайди.

x x x

● Индонезиянинг Банда Асеҳ шаҳри ҳокимлиги Ўзбекистон пойтахти билан биродарлашган шаҳарлар муносабатларини ўрнатишга тайёрлигини билдирди.

Банда Асеҳ шаҳри ҳокими Сайид Ҳусайн ал-Ҳаж мамлакат ҳукумати ана шундай муносабатлар ўрнатишга имконият яратганини таъкидлар экан, бу икки мамлакат ўртасидаги маданий алоқаларни янада мустаҳкамлашини таъкидлади.

x x x

● Вьетнам Президенти Ле Дик Аня расмий ташриф билан Қувайтга келди. Ташриф давомида у Қувайт амири Шайх Жобир ас-Сабоҳ билан учрашди. Учрашувда икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий ҳамкорлик юзасидан ҳужжатлар имзоланди. Шунингдек, икки давлат ҳамкорликни янда кенгайтириш мақсадида ўзаро элчихоналар очишга ҳам келишиб олди.

x x x

● Хорватия Республикаси ва Серб Краинаси Республикаси вакиллари. БМТ воситачилигида телефон орқали музокара ўтказдилар. Музокаралар ниҳоясида Хорватия ва Краина ўртасида душманлик ҳаракатларига чек қўйиш ҳақида ҳужжат имзоланди.

Маҳаллий мутахассислар мазкур ҳужжатни тинчликка эришиш йўлидаги муҳим қадамдир, дейишмоқда.

x x x

● Афғонистонда Покистон ва Ҳиндистон элчихоналари яна ўз фаолиятини бошлади.

Афғонистонда уруш ҳаракатлари кучайиб кетгани сабабли, Эрон ва Индонезиядан бошқа кўплаб давлатлар элчихоналари ўз фаолиятини тўхтатиб қўйган эди.

x x x

● «Иордания билан Исроил ўртасидаги тинчлик нафақат икки давлат раҳбарлари учун, балки икки халқ учун ҳам ҳаётий зарурдир», Иордания подшоси Ҳусайн ибн Талол Исроил Бош вазири Ицҳоқ Рабин билан уммонда ўтган музокаралар ниҳоясида шундай деди.

Унинг таъкидлашича, Иордания-Исроил тинчлик шартномаси Яқин Шарқдаги бошқа давлатларнинг ўзаро муносабатлари учун ҳам ўрнак бўлади.

x x x

● Деҳлида Жанубий Осиё ҳудудий ҳамкорлик уюшмасининг олий даражадаги учрашуви ниҳоясига етди. Унда «Деҳли декларацияси» қабул қилинди.

Ташкилотга аъзо давлатлар раҳбарлари учрашувда Жанубий Осиёда ҳамон қашшоқлик катта муаммо бўлиб турганига эътибор қаратдилар. Шунингдек, мазкур муаммони 2002 йилгача бартараф этишга қарор қилинди.

x x x

● Агар Босния ва Герцеговинада уруш тўхтамаса, тинчликни таъминлаш кучлари кучайтирилмаса, музокаралар бошланмаса Франция тинчликни таъминлаш кучлари таркибидаги ўз аскарларини мазкур ҳудуддан олиб кетишга мажбур бўлади, деди шу мамлакат Ташқи ишлар вазири Ален Жюппе. У шунингдек, АҚШ ва Россияни Босния ва Герцеговина муаммоларига нисбатан ноаниқ позицияда турганини танқид қилди.

x x x

● Хитой ҳукумати XXI асрда биология соҳасида жаҳондаги илғор давлат бўлиш мақсадида илмий тадқиқодларга катта эътибор бермоқда.

1993 йилда Пекин университетининг биология факультети асосида биология институти ташкил этилган эди. Ҳозирги пайтда унинг иккита йирик давлат лабораторияси мавжуд. Синхуа ва Ухан университетларида ҳам ана шундай институт ташкил этилган.

x x x

● Шри-Ланка ҳарбий денгиз кучлари вақиллари Россиядан сув сиғими 300 тонна бўлган иккита қўриқчи кемани сотиб олиш масаласини муҳокама этмоқда. Ушбу кемалар «Тамил илама» Озодлик йўлбарслари» гуруҳи томонидан апрель ойида портлатиб юборилган кемаларнинг ўрнини босиши керак, дейилади шу мавзудаги хабарда.

x x x

● Испаниянинг Андалузия шаҳрида ўтказилган йирик шахмат турнири ниҳоясига етди. Унда америкалик ёш шахматчи Гата Камский 5,5 очко йиғиб, турнир ғолиби бўлди. У сўнгги учрашувда англиялик шахмат устаси, турнир пешқадами Майкл Адамсни мағлубиятга учратди.

Гарчи, А. Карпов ва М. Адамс ҳам турнирда 5,5 очкодан йиғишган бўлсада, улар иккинчи ва учинчи ўринни баҳам кўрдилар.

(Жаҳон ахборот агентликлари ва ЎзА хабарлари асосида тайёрланди).

● Буюк Хитой деворини хитойликлар дунёнинг саккизинчи мўъжизаси деб ҳисоблашади. Бу ерда бўлган ҳар бир сайёҳ бу фикрга қўшилиши турган гап. Минг бор эшитгандан кўра бир бор кўрган яхши. Шундай эмасми?

СУРАТДА: Буюк Хитой деворини сайёҳлар кўздан кечиришмоқда.

Маҳалла — аҳиллик қўрғони

МАСЛАҲАТЛИ ТЎЙ ТАРҚАЛМАС

Ҳамиша маънавият ва таълим тарбия маскани бўлиб келган маҳаллаларда ҳозирги иқтисодий қийинчиликларга қарамай қаровчиси йўқ, ночор, кам даромадли оилалар ижтимоий муҳофазага олиниб, уларга моддий ёрдам кўрсатиб келинмоқда. Яқинда биз Юнусобод туманидаги «Шодлик» маҳалласида бўлиб, маҳалла оқсоқоли Жўра Исоқов билан бу борада қилинаётган ишлар хусусида суҳбатлашдик.

— Маҳалламизда 350 хонадон, 500 оила, 3 минг нафар аҳоли бор,— дейди Жўра Исоқов сўзини узоқдан бошлаб.— Энг аввало оила бошлиқлари, ота-оналар бир-бирларини ҳурмат қилса, шу оиланинг фарзандлари ҳам бошқаларни ҳурматлашга, эъзозлашга одатланишади. Тарбия ҳар бир оилада берилмас экан, унда ҳеч қандай маҳалла ёки мактаб болани тўғри йўлга сола олмайди. Юртбошимизнинг одилона сиёсати туфайли тинчлик ва тотувлик қўрғони бўлган маҳаллаларга тобора эътибор кучайиб бораяпти. Улардаги кам таъминланган оилаларга имкони борича ғамхўрлик кўрсатиб келинмоқда. Маҳалламиз ҳудудида новвойхона, сартарошхона, пойабзал таъмирлаш устахонаси ва тижорат дўконлари мавжуд. Бу дўконлардан тушадиган даромаднинг ярми маҳалламизда яшаётган 50 дан ортиқ кам даромадли оилаларга тарқатилмоқда. Ҳар ойда ёрдам тариқасида уларга гуруч, ёғ, гўшт маҳсулотлари бериб борилаяпти. Маҳалламизнинг иқтисодий қувватини савдо шохобчалари белгилайди, сартарошхона эса покизалигини таъминлайди. Ўз навбатида чойхонамиз маҳалламиз маънавиятини ўзида акс эттиради.

— Чойхонамизда маҳалламизнинг барча юмушлари ўтказилади. Тўю-маъракаларни кўпчиликлашиб ҳал қиламиз. Бир пиёла чой устида қўни-қўшниларнинг гурунги қизийди. Айни пайтда маҳалла хотин-қизлар қўмитасининг раиси Муҳаббат Зуфарова ўз ёрдамчиси Ҳакима Қобулова билан ёшларимиз ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришмоқда. Маслаҳатчиларимиз эса маҳалламиз ёшлари билан суҳбатлар ўтказиб, уларнинг қизиқиш ва интилишларини ўрганишяпти. Ишлашга ҳоҳиши бўлганларга ота-боболаримиздан мерос бўлиб қолган сандиқчилик, дурадгорлик каби қатор касбларни ўргатишяпти. Мурод Қобулов, Абдуфаттоҳ Саидхўжаев, Қорабой Мўминов, Самад Ёқубов сингари фаолларимиз бу ишларда бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Маҳалла аҳли тўйларни ихчам ва серфайз ўтказишга муваффақ бўлмоқда. Бунинг боиси бор албатта. «Маслаҳатли тўй тарқалмас» деганларидек, бу ердаги кўплаб йиғинлар кўпчиликнинг фикрига қараб ўтказилади. Маҳалла етакчиси Жўра Исоқов бу борада ўзига хос тажриба орттирган. У 47 йилдан буён мазкур маҳаллани бошқариб келяпти. Билмаганларини сўраб ўрганиб, ёшларга ёрдам кўрсатмоқда.

П. ҒУЛОМОВ.

ОЗУҚА ҒАМЛАНМОҚДА

Наманган хўжаликларида сут етиштириш кўпайди. Бу кўп жиҳатдан озуқа базасини мустаҳкамлаш билан боғлиқ. Вилоятда беданинг биринчи ўрими тугади, гектаридан ўртача 50 центнердан беда олинди. Бу йил бедапоялар кўпайтирилиб, 23 минг гектарга етказилди.

Ҳозир вилоят хўжаликларида силос учун экилган маккажўхори ва бошқа экинлар парвариш қилинмоқда. Фермалар озуқа билан етарли таъминланади, бундан ташқари қайта ишлаш корхоналаридан кунжара ва чигит пўтлоғи олинади.

Н. Хўжаева.

● Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан

«ТУРКИСТОН АҲЛИНИНГ ҚИБЛАЙИ ДУОСИДИР»

«Яссавий ҳикматин доно эшитсун,
Эшитганлар ҳамма мақсадга етсун.
Худойим сўзидин чиққан бу ҳикмат,
Эшитганга ёғар борони раҳмат».
Аҳмад ЯССАВИЙ.

Улуғ бобокалонимиз ҳазрат Аҳмад Яссавий қадамжоси, истиқомат қилган, «хилват» турган ва ниҳоят ҳоки осойиш топган оромгоҳ манзил — муборак Туркистон замини неча-неча асрлардан бери муқаддас зиёратгоҳ бўлиб келмоқда. Халқ ҳурмати, ардоғига сазовор бўлиш, ҳикмат сўз айтиб иймон, диёнат, маданият, маърифат, ҳақ ва ҳақиқат, маънавият зиёлиларини омма онгига сингдириш ҳазрат Султоннинг буюк мутафаккир бўлганидан дарак беради.

Ислом оламининг ижтимоий ва маънавий ҳаётига, маданияти ва адабиёти ривожига ижобий таъсир кўрсатган донишманд олим, ислом ақидаларини туркий тилда шарҳлаб, тасаввуф тариқати асосларини мустаҳкамлаб, Яссавия тариқатига асос солган шайхул машойихлардан бири Аҳмад Яссавий ҳисобланади. Бу ўринда Алишер Навоийнинг тавсифини айнан эслаб ўтиш жоиздир:

«Хожа Аҳмад Яссавий Туркистон мулкининг шайх ул-мошойихидур. Мақомати олий ва машҳур, кароматн мутаволий (ададсиз) ва номаҳсур (чексиз) эрмиш. Муриду асҳоб ғоятсиз ва шоҳу гадо анинг иродати ихлоси остонида ниҳоятсиз эрмиш. Имом Юсуф Ҳамадонийнинг асҳабидиндур. Хожа Абдулхолиқ Ғиждувоний билан суҳбат тутубтур ва Хожа Абдуллоҳ Баркий ва Хожа Ҳасан Андақий билаки, имом Юсуф Ҳамадоний муридларидурлар, аммо ҳар қайси битик маротибға етибдурлар, мусоҳиб бўлибтур ва рўзғор мошойихидин кўп бузургворлар анинг тарбиятин топибтурлар...

Ва анинг мазори Туркистонда Ясса деган ердаки, анинг мавлиди маншаъидур, воқеъ бўлубтур ва Туркистон аҳлининг қиблайи дуосидур».

(Алишер Навоий, «Насоимул муҳаббат»)

Яссавий «тувгон еринг у муборак Туркистон» деб, халқ ичига кириб борди, инсон қадру қиймати, руҳий яхшилик ва ёмонлик, иймон ва инсоф, ҳақиқат ва ҳалоллик, меҳнат, бунёдкорлик йўлига бошлади, нокас, хасис, бедиёнат, дунёпараст ножинсларга нисбатан ўз нафратини билдирди. Қуръони карим ва ҳадиси шариф қадриятларини турк оламига бадиий сатрларда талқин этиб берди. «Дафтари соний» яратди.

«Бисмиллоҳ деб баён айлаб ҳикмат айтиб,
Толибларга дурри гуҳар сочдим мано.
Риёзатни қаттиқ тортиб қонлар ютиб
Ман «Дафтари соний» сўзин очдим мано.

Аҳмад Яссавийнинг ҳикматлари халқ юрагига тезда сингиб борди, барча йиғин-анжуманларда яссавийхонлик авжига чиқди. Халқ ҳурмати ниҳоят баланд бўлганлигидан Аҳмад Яссавийни билимдонлар султони сифатида «Султони орифин» деб улуғладилар. Омма орасида яна-да қисқароқ ва буюк эъзоз билан «Султоним» деб ардоқланади. Жаҳонгир Амир Темур Туркистондаги хонақоҳ учун «Вақфнома» берганда, буюк мутасаввуф алломани «Ҳазрат Султон» деб эҳтиром билдиради.

Ҳар ерда ва ҳар вақт ислом динини қувватлаган Амир Темур «ҳар бир шаҳарда масжидлар, мадрасалар, хонақоҳлар қуришни, йўловчи мусофирлар учун йўл устига роботлар бино қилишни, дарёлар устига кўприклар қуришни буюрдим», — деб улкан бунёдкорлик эшигини очади («Темур тузуклари»). Соҳибқирон «Авлиёлар, дин пешволарининг мозорлари ва мақбараларига вақфдан маблағ ажратсинлар», — деб кўрсатма беради. «Эрон ва Турондаги шайхларнинг мозорлари ва қабрлари учун ҳар бирига алоҳида номма-ном назру вақфлар ажратсинлар», — деб қатъий топшириқ беради. («Темур тузуклари»). Шу каби буқъан ҳайр ишларни амалга оширишда Соҳибқироннинг ўзи алоҳида намуналар кўрсатди.

Ҳозирги Туркистон шаҳри осойишта, обод, одамлар билан гавжум маскан. Кўҳна шаҳарнинг кўҳна Ясса номи деярлик унут бўлган дейиш мумкин. Лекин кўҳна шаҳар довруғи шу замин фарзанди, буюк ижодкор, дунё таниб эҳтиром этган зоти ташриф шарофати билан мангуликка дахлдор бўлди, тарихга муҳрланиб қолди. Бу «Туфроқ бўлгин, олам сени босиб ўтсин», деган ўша камтарин шоир орзусининг ижобатига тарих гувоҳ.

— Яссавий нисбати кўҳна шаҳарга буюк эҳтиромни билдиради.

— «Яссавия» тариқати исломият тараққиётининг ажралмас тарихи бўлиб келмоқда. Бунда мутасаввуф ватани ҳам зикр этилган.

— Яссавий марқади ва хонақоҳи беназир ва беқиёс меъморий ёдгорлик, у халқнинг бебаҳо мулки сифатида халқаро муҳофазага олинган. У Алишер Навоий бундан беш аср муқаддам айтганидек, «Туркистон аҳлининг қиблайи дуосидир». Мазкур меъморий обида Амир Темурнинг шахсий ташаббуси ва назорати остида бунёд топган.

Аҳмад Яссавий солномаларда қайд этилишича, Сайрам шаҳрида руҳоний оилади дунёга келган. Туғилган йили аниқ эмас, XI асрнинг охирлари, деб тахмин этилади. Отаси шайх ибн Маҳмуд ибн Ифтихор Иброҳим, онаси Қорасоч биби. Аҳмаднинг ёшлиги Ясса шаҳрида ўтган. Дастлаб таълимотни машҳур шайх Арслонбобдан олиб, унинг тавсияси билан Бухорода ўқишни давом эттиради. Машҳур мутасаввуф олим Хожа Юсуф Ҳамадоний хонақоҳида шогирд хизматини ўтаб, учинчи бўлиб иршод олади. Устози башоратига кўра халифалик вазифасини ўтайди. Кейинроқ хонақоҳни ўз дўсти-ҳаммаслаги, туртинчи ҳалифа Хожа Абдулхолиқ Ғиждувонийга топшириб, Ясса — Туркистон шаҳрига қайтади, хонақоҳ ва масжид қуради. «Яссавия» тариқати шу манзилдан дунёга тарқалди.

Аҳмад Яссавий 562 ҳижрий — 1162 йилда вафот қилди ва ўзи бунёд этган хилватгоҳга дафн этилди. Авлиё даражасида халқ ҳурматини қозонган Ҳазрат Султон қабри устига ўша даврдаёқ (XII асрнинг иккинчи ярми) ғиштин мақбара қурилгани археологик қазилма вақтида маълум бўлди. Мақбара XIV аср охирларида вайрона ҳолатга келган экан. Унинг ўрнига қисқа муддатда улкан меъморий мажмуа қурилдики, маҳобати ва келбати ҳали-ҳали тилларда достон бўлиб келмоқда. Ана шу улкан иморат ҳусусида маълумот бериб ўтмоқчиман.

Машҳур меъморий мажмуа Амир Темурнинг Султони орифинга бўлган юксак эътиқоди ва ихлоси белгиси сифатида, жаҳонгирнинг амри ва режалари асосида бунёд топди. Бу ҳақда тарихий ҳужжатлар сақланиб қолган.

Шарафиддин Али Яздий «Зафарнома» китобида Амир Темурнинг маъморий бунёдкорлик ишларига таъриф-тафсиф бериб ўтган. Воқеалар силсиласини кузатсак, 1396 йилда Самарқанд ташқарисидаги «Боғи Дилкушо» барпо этилгач, фатҳ ояти (битилган) ғалаба, ер, байроқ Тошкент томон йўналди.», — деб хабар қилади тарихнавис. Амир Темур лашкари билан Сирдарёдан ўтиб, Чинос — Оҳангарон улангида, қаряси ёнида чодирлар ўрнатилади. Ўша мавзеда қамишдан уйлар қуриб қишлаб қолади. Худди шу ерда Аҳмад Яссавий хонақоҳи мақбарасини қуриш тараддуди бошланиб кетади. Меъморларга махсус топшириқлар бўлди. Тошкент билан Чинос ўртасидаги машҳур Зангиота мақбараси ҳам худди шу даврда бунёд этилгани бежиз эмас.

«Зафарнома» хабар беради: «Ҳазрати соҳибқирон имомзода Ҳанафиянинг авлодидан бўлган шайх Аҳмад Яссавийнинг, — Аллоҳ таоло улардан рози бўлсин, — (қабрларини) зиёрат қилиш учун Ясса қарясига йўл олди. (Сўнг) ул табаррук мозор устида иморат қуриш ҳақида фармони олий содир бўлди: унинг гумбазини шундай бунёд этсинларки, ич томонидан айланаси бир юз ўттиз газ бўлсин. Шу зайлда унинг қутри (диаметри) қарийб қирқ бир газ бўлиши керак, қурилиш тугагач, баландлиги ҳам шунга муносиб кўтарилмоғи лозим, деворлари ва қуббасини рангли кошинлар билан безатсинлар, эшигини етти хил маъдан қотишмасидан ясасинлар, ўртасида бир ҳовуз ясаб, унинг сатҳини ҳам етти маъдан қотишмаси билан қопласинлар, Қабр устига қўйиш учун Табриздан мармартош келтирсинлар, уни нозиклик билан тарошласинлар. Қурилишни якунлаш мавлоно Убайдуллоҳ Садр зиммасига юкланди. Буйруққа биноан (хонақоҳ) қурилиши бир йилда тугади!. («Сомон йўли»).

«Зафарнома»нинг бошқа бир нусхасида («Теҳрон нашри, 1958 йил) Аҳмад Яссавий хонақоҳининг маъморий тавсифига доир қўшимча ғоят муҳим маълумот берилган: «Шундай бир муътабар иморатга асос солдиларки, икки минорани, баланд ва кенг тоқи бор, гумбазининг айланасини ўттиз газга ўттиз газ, бошқа гумбази — икки газга ўн икки газ. Мунаввар қабр тепасидаги чорсупа катта гумбазнинг катта қибла томонида жойлашган ва унга бирлашган гумбазнинг тепа томонида одамлар тўпланадиган уй (жамоатхона) ҳамда бошқа ҳужралар ва уларга туташ уйчалар ёнида ҳар бирининг (катталиги ўн уч ярим газга ўн олти ярим газ бўлган иккита бошқа чорсупа жойлашган). (Хонақоҳ) деворлари ва қуббасини кошинкорлик билан, қабрини эса оқ тош билан безасинлар, деган фармон берилди» («Сомон йўли»).

Хонақоҳ ва мақбара қурилиши ҳақидаги фармони олийнинг тафсилотларини эътиборга олсак, бино ҳақида маълумотлар махсус меъморий режа-лойиҳа тасдиқланиши асосида берилгани аниқ бўлиб қолади. Чунки гумбаз, равоқ, хоналарнинг ўлчамлари худди лойиҳадагидек аниқ кўрсатилган, Маҳобатли иморат қурилишига, ҳеч шубҳасиз, ўша даврнинг энг етук ва моҳир устоз меъморлари жалб этилгани сезилиб турибди. Лекин афсуски, бош меъморнинг исми-шарифи ҳозиргача номаълум бўлиб келмоқда. Баъзи усталарнинг номлари девор безаклари орасида сақланиб қолган.

Хонақоҳнинг ташқи ва ички безаклари орасида арабий ёзувлар алоҳида ўрин тутади: Қуръони карим ва ҳадиси шарифлардан жуда кўп намуналар учратамиз.

Бино ташқарисидаги девор ва гумбазлар либоси — кошинкорий безаклари орасида кўпроқ катта куфий усулида битилган монументал ёзувлар кўзга ташланади. Мақбара гумбази ости қаторидаги улкан ёзувлар баландлиги 5 метрдан ортиқ бўлгани учун ҳам жуда узоқдан кишини ўзига жалб этади.

Улкан бино девоврининг (баландлиги 16.0 м) тепасидаги ҳошиясига баландлиги 2,6 м хатти насх услубида узунлиги 163 м бўлган «Ал-Анъом» сурасининг бешта ояти ёзилган. Бинонинг шимолий томонидаги ёзувнинг охирида хаттот Хожи Ҳусайн Табризийнинг номи ва 807 ҳижрий (1404/5) йил санаси кўрсатилган. Мақбара гумбази остидаги ҳошия ичида олти қирраси сиркор сополга хатти куфий билан «Шамсани (яъни гумбазни) ал-банно (яъни, меъмор) Абдуваҳоб қургани қайд этилган.

Туркистон шаҳрига кириб борар эканмиз, узоқ-узоқлардан кўм-кўк дарахтлар оғушидаги кошинкор гумбазлар кўзга ташланади. Бу орзиқиб ошиққанимиз муқаддас зиёратгоҳ — Аҳмад Яссавий шарафига қурилган улкан иморатдир. Меъморий мажмуа лойиҳа режаси ғоят моҳирлик билан тузилган экан. Ташқи томондан қараганда маҳобатли ягона иморат деворлари тепасида учта йирик ҳажм диққатни жалб этади: кун чиқарда — икки иморат баланд буюк пештоқ, ўртади хонақоҳ устидаги катта гумбаз, кун ботарда эса мақбара устидаги баланд ва бежирим пилтавор гумбаз. Кичик гумбаз шаклан Самарқанддаги Гўри Амир мақбарасининг машҳур гумбазини эслатади. Мақбара ичида тўрт томондан кириб, ўртадаги ўймакор қабртошни тавоф этиш мумкин.

Буюк пештоқ бизгача анча бузилган ва таъмири тугалланмаган ҳолда етиб келган. Шунинг учун ҳам деворлардаги ҳавоза ёғочлари сақланиб қолган. Шу ҳавозалардан фойдаланиб пештоқнинг безак либоси тикланиши керак эди. Афсуски, кейинги таназзул даврларнинг кўламли ишларга қурби етмади.

Буюк пештоқ айвони ичкарисида учта эшик бор. Ўртада ажойиб ўймакор эшик тантанавор байрам — маъракаларда очилган. Кундалик хизмат зарурати учун икки ёндаги мўъжазроқ эшиклардан фойдаланилган. Бино ичкарисига кирсангиз ўртада улкан жамоатхона — гумбазли хонақоҳ тарҳи квадрат (томонлари 18,2х18,2). Асосий чорсупа равоқларининг кенглиги 7,2 м. Жамоатхона тўрида мақбара жойлашган.

Мақбаранинг ғарб томонида масжид хонақоҳи, шарқ томонида эса ажойиб меҳмонхона — махсус учрашувлар хонаси. Катта Оқсарой номи билан маълум. Унинг жанубида чоғроқ хона — Кичик Оқсарой жойлашган. Бундан ташқари яна бир неча хоналар мавжуд. Улар ичида кутубхона, қудуқхона ва каттагина ошхона доим хизматда бўлган.

Иморатнинг меъморий безаклари юксак санъат ва маҳорат билан бажарилганки, уларнинг ҳар бир намунаси дилни лол этарлик даражада мўъжизавор. Айниқса, диний ҳикматлар битилган ёзувлар кишини ҳайратга келтиради. Хонақоҳ ва мақбара зиёратидан чуқур фалсафий озиқ олиб, руҳингиз тобланиб чиқасиз.

Амир Темур ўз аҳвол ва атвори, юриш ва қунуши мусолиҳа ва муҳориба воқеъатини зикр этган китобида Ҳазрат Шайх Яссавийга бўлган буюк эҳтиромини алоҳида таъкидлаб ўтади. Соҳибқироннинг самимий эътироф сўзларини эшитинг: «Рум дорилмулкига юриш этмоқ учун аввало Ҳазрат Шайх Яссавий мақоматидан ўтдим, ўшал муқаддас жойни зиёрат қилдим. Шайх башорат этиб менга дедики, ҳар вақт бошинга бирор мушкилот тушса мана бу рубоийни ўқурсан:

«Ялдо кечани шамъи шабистон этган,
Бир лаҳзада оламни гумитон этган.
Бас, мушкул ишни тушубдур, осон этгил,
Эй, барчанинг мушкулин осон этган».

Мен бу рубоийни ёд олдим. Рум лашкарига рўбару келишдан олдин мазкур рубоийни етмиш марта ўқидим. Зафар ҳосил ўлди».

Буюк мутафаккир алломанинг ҳикматлари халқ қалбига асрлар давомида сингиб бориб, юксак эътиқодга раҳнамо бўлгани маълум. Жаҳонгир Соҳибқироннинг Аҳмад Яссавийга нисбатан баланд ҳурмати унинг ҳикматларини ёд айтиб, улардан баҳраманд бўлгани, ҳатто жаҳон тарихида биринчи бурилиш нуқталаридин бири бўлган Византия, Туркия мулкидаги ҳаёт-мамот жанги арафасида Ҳазрат пирнинг рубоийсини кўп марта такрорлаши ниҳоятда беқиёс рамзий маъно касб этади.

Амир Темур ўз давригача тарих билмаган миқёсда улуғвор бунёдкорлик қилди. Аҳмад Яссавийдек азиз ватандошимизга маҳобатли мумтоз меъморий ёдгорлик барпо этди. Бу улкан обида асрлар давомида маънавият зиёсини тарқатувчи маскан сифатида халқ хизматини ўтаб келмоқда. Туркистон шаҳридаги маъморий мўъжизани ҳайрат билан тавоф этар эканмиз, беихтиёр Соҳибқирон Амир Темурнинг машҳур Оқсарой пештоқига нақшбанд этилган муътабар дил сўзларини эслаймиз ва тасанно айтамиз:

«Бизнинг куч-қудратимиз ва кароматимизга шубҳаланганлар иморатларимизга назар этсинлар».

Пўлат ЗОҲИДОВ,
архитектура фанлари доктори.

Ойнаи жаҳонда

ДУШАНБА, 29

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».
18.40 «Туркистон» камер оркестри ижро этади.
19.15 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Истиқлол адабиёти».
20.25 «Телеоператор нигоҳи билан...».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Туркистон — умумий уйимиз». Видеофильм.
22.10 Япония ҳақида ҳикоялар. «Келгуси аср вақти билан».
22.35 «Пушаймон». Бадиий фильм.
23.50—00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Тафсилот».
19.15 Ёшлар ижро этади.
19.45 «Ғолиблар».
20.10 «Тақдир».
21.10 Эстрада жилолари.
21.25—22.50 «Тирикларни қулга олинсин». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».

«ОМАД» таништиради:

18.55 «Совға».
19.05 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
19.35 Жаҳон географияси.
20.25 Эълонлар.
20.30 Видео — «О».
22.10 Эълонлар.
22.15 «Курьер».
22.35 «...яна об-ҳаво ҳақида».
22.45—22.55 «Постфактум».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Агар...». Кўрсатувни В. Познер олиб боради.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 А. И. Солженицин билан учрашув.
21.00—22.15 «Рэкет». Телесериал. 5-серия.

СЕШАНБА, 30

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Митти шитти». Бадиий фильм.
9.05 «Истеъдод». Актёр Шерали Хожиев.
9.30 Немис тили.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
10.35 «Бола бошидан...».
11.10—13.10 «Умидлар води». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Кичкинтоймиз—гижингтоймиз».
18.45 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.15 Мусиқий дақиқалар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳаракатда баракат».
20.20 «Кеча ва бугун».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Тутқинлик, бахтим...».
22.30 «Олтин мерос». Халқ артисти Мукаррама Турғунбоева.
23.20—23.45 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
19.00 Табиат дунёси.
19.50 Янгиликлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.40 Видеогид.
21.00 «Теле-ательe-шоу».
21.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.30—23.30 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.05 «Умид» (уйғур тилида).
20.55 «Интерлатифа».
21.40 «Дўстлик сарази» видеоканали.
22.20 «Соккер-клуб».
23.05—23.15 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—7.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Агар...». Кўрсатувни В. Познер олиб боради.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 [illegible]
20.55—22.35 Жан Габен «Дайдилар» фильмида (Франция, 1967 й.).

ЧОРШАНБА, 31

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм.
9.20 «Ёшлик» студияси. «Бир ўлкаки...»
10.00 «Ҳуқуқингизни биласизми?».
10.30 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.
11.00—13.00 «Ёшлик» видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ислоҳот ва масъулият».
18.45 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Спорт хабарномаси.
20.05 Бевосита мулоқот.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Қозоғистонда Ўзбекистон Республикаси кунлари. «Дўмбиранинг икки тори».
22.20 «Ҳамроз». Бадиий фильм. 1-серия (Ҳиндистон).
23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Ҳайвонот оламида.
18.50 «Ҳамкасблар».
19.20 «02» тўлқинида.
19.45 «Тошкент оқшомида».
20.45—22.25 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Мюзик-холл».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

«ОМАД» таништиради:

20.15—23.15 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—7.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Ахир бир кун ҳузурингизга қайтаман...» Д. Самойлов.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Бони Тайлор куйлайди (Буюк Британия).
21.10 «Янги обивателлар».
21.40—22.10 Теннис. Франциянинг очиқ чемпионати.

ПАЙШАНБА, 1

ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Баҳосиз дарс». Бадиий фильм.
9.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».
9.35 «Қуёш кулиб боққан кун». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган видеоканал.
11.35 «Оналар мактаби».
12.05 — 13.35 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Пахтакор».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Фан уфқлари».
18.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Театр: Шарқ — Ғарб».
19.10 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг хонандаси Илҳом Жўраев концерти.
20.20 «Юзма-юз».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Фарғона вилояти.
22.10 «Ҳамроз». Бадиий фильм. 2-серия.
23.35—24.00 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Кўнгил».
18.40 «Жозиба».
19.00 «Бир шингил ҳангома».
19.10 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.20 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.40 «Теле-ательe-шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 Янгиликлар.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05—22.45 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Бозор иқтисодиёти сабоқлари».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.35 «1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни».«Фестиваль» интерклуби.
21.05 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 «Мозийдан ёғдулар».
22.45—23.05 «Инвито». Италия Республикаси эълон қилинган кунга бағишланган кўрсатув.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—7.00 «Телетонг».
***
18.00 «Тиғиз пайт».
18.30 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
19.00 «Ғаройиб кишилар».
19.30 «Ҳамма уйдалигида ёки Хайрли тун!»
20.00 «Время».
20.40 «Москва, Кремль».
21.05—22.40 Кино асри. «Миклош Янчонинг «Исо Христоснинг гороскопи» фильми (Венгрия, 1988 й.).

ЖУМА, 2

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Тутқич бермас қасоскорлар». Бадиий фильм.
9.15 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб».
9.50 Немис тили.
10.20 Ўсмирлар учун. «Садоқат».
11.20—13.20 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Таълим ва ислоҳот».
18.40 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
19.05 «Солиқ».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юрт ҳақида қўшиқ». Публицистик кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Зафарнома». Видеофильм.
22.05 «Таъзим бажолаб ўтди». Чархий лирикаси.
22.55—23.20 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Билиб қўйган яхши».
18.55 «5+1».
19.25 «Бизнес-академия».
19.55 «Ҳуқуқ ҳимоячилари».
20.25—21.50 «Афоня». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Эстрада калейдоскопи».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

«ОМАД» таништиради:

20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
20.35 «Панорама».
21.05 «Компьютер-Осиё».
21.35 «Автоклуб».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Даракчи».
22.10 Эълонлар.
22.15—23.55 Видео— «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—7.00 «Телетонг».
***
17.55 «Бомонд».
18.20 «Турмуш икир-чикирлари». Телесериал.
18.50 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал премьераси.
21.30 «Талқинлар».
21.50—22.30 «Нигоҳ».

ШАНБА, 3

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 «Тутқич бермас қасоскорларнинг янги саргузаштлари». Бадиий фильм.
9.20 «Олтин япроқ». Неъмат Дўстхўжаев.
10.20 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
10.50 Халқ ижодиёти.
11.20 «Ёшлигим, қалбим қувноқ сози бўл». «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
12.00—14.00 «Маънавият» видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.35 «Дил номалари». Мусиқий кўрсатув.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мозийга бир назар».
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Санъат сеҳри». Видеоканал.
23.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.10 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.30 Табиат дунёси.
10.20 Янгиликлар.
10.25 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.10 Видеогид.
11.30 «Теле-ательe-шоу».
11.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.20 «Кинонигоҳ».
14.00—18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
***

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Йирик планда».
19.40 «Плюс нау-хау».
20.25 Эстрада жилолари.
20.40—22.20 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Дидар» (қозоқ тилида).
10.40—11.20 «Ёшлик» студияси. «Ёшлик ва замон».
***
17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мультькарусель».
18.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Колумб кашф этган диёр».
20.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.20 «Эзгу ният ва меҳр-муҳаббат билан».
20.30 «Рангинкамон» (тожик тилида).
21.20 «Биздан озод ва обод Ватан қолсин!»
21.40 «Бу ажиб дунё».
22.00—22.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.20 «Брэйн ринг».
18.05 Луи де Фюнес «Жандарм сайрда» кинокомедиясида.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал.
21.30—22.35 «Нима? Қаерда? Қачон?»

ЯКШАНБА, 4

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Болалар киносеанси.
9.15 «Қувноқ стартлар».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан». Кўрсатув ва кон-церт.
11.00 «Ижодий учрашувлар». М. Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтининг 50 йиллигига.
11.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Бастакор Энмарк Солиҳов».
12.30—13.55 М. Ҳазратқулов. «Меҳр кўп кўргаздим». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
18.30 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Талабалар баҳори» фестивали.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов куйлайди». Телепремьера.
22.25 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «МҲСК».
23.55 —00.25 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

10.00 «Омад» тақвими.
10.05 «Кўнгил».
10.10 «Жозиба».
10.30 «Бир шингил ҳангома».
10.40 «Ишингиз бароридан келсин!»
10.50 «Муҳаббатга ошно қалблар».
11.10 «Теле-ательe-шоу».
11.20 Видео янгиликлари.
11.45 Янгиликлар.
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 — 14.15 «Кинонигоҳ».
***
17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
17.45 Жаҳон географияси.
18.35 Эълонлар.
18.45 Видео — «О».
20.15 Эълонлар.
20.20 «Курьер».
20.40 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.50 «Постфактум».
21.00 Жаҳон янгиликлари.
21.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
21.30 «Панорама».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Салом, ёшлар!»
22.40 «Даракчи».
22.50 Эълонлар.
23.00—00.40 Видео — «О».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Аэробика.
9.15 «Жонли сайёра».
9.35 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!» Мультфильм.
10.15 «Коллекция».
10.35 «Менинг кучам».
10.50 «Кинематограф».
12.30 — 12.40 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
***
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.05 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.05 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
20.50 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.00 «Мусиқий саёҳат». Миср.
21.35 «Ёшлик» студияси. «Эзгуликка интилиб».
22.05 «Бу ажиб дунё».
22.25 —22.35 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Юзма-юз». Кўрсатувни А. Любимов олиб боради.
18.30 «Аквариум», Циклон маркази». Мусиқий дастур.
19.15 Пьер Ришар «Қочиш» кинокомедиясида (Франция, 1976 й.).
21.00 «Якшанба».
21.50—22.35 «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари». Телесериал.

● Шифобахш неъматлар

ЮСУФИЙ

ХАЙРЛИ КИШИЛАРГА ФОЙДАЛАР

КАШНИЧ

Кашнич юрак учун яхши қувватдир,
Бош оғриқ тўхтайди, қон оқиши кам.
Зотус-садр учун яхши фойдадир,
Бошнинг айланишин қилади бархам.

ЗИРК ПЎСТЛОҒИ

Зиркдан тана пўстин олиб қор кишин,
Опиз ичра солиб қорса дамодам.
Уйда яра бўлса, йўқотар буни,
Ҳоҳ сафровий бўлсин киски бошқа ҳам.
Уилан об юрилса жигарга кучдир.
Яна совуқликни айлади бархам.

МИРТ МЕВАСИ

Мирт мевасин сувда пишириб ичса,
Йўтлу, терлашу, ичин тўхтатар.
Меъдага куч бериб, сийдикни қайдаб,
Қон туфлашга қарши фойда кўрсатар.

ДАРМАНА

Нафас сиқишига фойда дармана,
Ичдаги қуртларни ҳайдар ҳар дам.
Бир дирам ичилса ҳосияти шу.
Заҳарли ўргимчак сткизмас алам.

ИПАК

Бир дирам ипакни ҳар хил кун,
Қайчилаб, уч ҳисса қўшиб асалга.
Илаб, уидан истеъмол қилса,
Шод қилар, дуч келмас асло касалга.
Еллар каби уидан кучга тўлади.
Мустаҳкам бўлади, йиқилмас ...

АЧЧИҚ ТАРВУЗ

Кўрингга, седана, сирка, содани,
Аччиқ тарвуз билан қўйилган замон.
Каттаю кичикнинг кўргі бўлса агар,
Шиддат билан чиқар ташқари томон.

ЛАВЛАГИ СУВИ

Икки дирам лавлаги суви, яни бир дирам-
Даракт кунжаги ичсанг мелда ундан пок бўлар.
Қорин санчиқ, томоғу, белу, бошинг оғриги,
Ичу-тащ дарди билан йўқ бўлиб ранги сулар.

ГУЛХАЙРИ, КЎКНОР ВА ОҚ АТИРГУЛ

Иссиқдан бош оғриқ юз берган замон,
Иссиқ нарса бўлса кўн ундан тезрок.
Сунг кўкнор, гулхайри, оқ атиргулни,
Бошга суркаш учун қилдир уша чоқ.

АРПАБОДИЁН

Пайдаҳай ейилса арпабодиён,
Кўришда бод бўлса бартараф қилдир,
Пешоб ҳайдаб, яна терлатади у,
Оғу-қўл ушшини бешак даф қилар.
Жигарнинг ичида тўсиқда бўлса,
Тўсиқни очишда яхши наф қилар.

ОЧ ҲОЛДА УХЛАМАСЛИК ҲАҚИДА

Агар оч бўлса корни ухлама кўп,
Баданда руҳ кучи ҳар ёнга қочгай.
Баданда руҳ камайгач, ул совуқлик —
Учун тинмай ватан бўлгай, йўл очгай.

ЁВВОЙИ САБЗИ

Уч дирам ёввойи сабзидан олиб,
Туйиб асал билан ейилган замон.
Бир-икки соатдан кейиноқ кучи.
Кишида сезилар уни бегумон.

(Давоми келгуси сонида).

● 1 июнь—Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

Болажон халқмиз биз,
Меҳрибон, дилкаш.
Тез кўнгил овлаймиз,
Изламай тилкаш.

Бу оқ, бу қора, деб,
Фарқига бормаймиз.
Барисин ғамин еб,
Кулишга чорлаймиз.

Болалар кулишса,
Демак, бу олам шод.
Бу олам шод бўлса,
Демак, ҳар одам шод!

Қалбда ишқ қўр бўлсин,
Кўпайсин болалар!
Тинчликка жўр ахир,
Биз айтган аллалар.

Болалар бор бўлса,
Бағримиз бут доим.
Ёғилар ризқ-рўз,
Барака, қут доим!

Умида АБДУАЗИМОВА.

Санъатнинг сеҳрли олами

БАХШИЛАР САРДОРИ

Борлиқ қишнинг қировли кунларини ортда қолдириб, табиат сеҳру-синоатини худди ёш, соҳибжамол келинчак сингари кўз-кўз қилаётган, бодом ва ўрик гуллари товусдек товланиб, кенгликка ўз ифорини таратган бир пайтда Тўрткўл туманининг оқбошли қишлоғида Мурод бахшининг оиласида ўғил дунёга келди. Янги чақалоқнинг севинчлари улуғ айём — Наврўз шодиёнасига қўшилиб кетди.

Рўзимбек ёшлигидан санъатга чанқоқ эди. Мактабдан қайтиши биланоқ холироқ жой топиб, онасидан базўр, ундирган дуторини чертганча бобоси ва отасидан ўрганган достон ва термаларини ўзича хиргойи қиларди. Отаси Мурод бахши, бобоси Амин бахши Ўзбекистон ва Туркманистонда обрў-эътибор топган таниқли бахшилардан эди. Улар ижро этган «Ҳурлиқо ва Ҳамро», «Гўрўғли ва Бозиргон», «Ошиқ Ғариб», «Ошиқ Маҳмуд», «Юсуф ва Зулайҳо» достонлари тингловчиларни мафтун этмасдан қолмасди. Уларнинг бахшичилик санъати Рўзимбекнинг қонига она сути каби сингди. Андишали, тиришқоқ ўғлининг ҳаракатларидан ота-онанинг қалби ғурурга тўлди.

Ширин ҳаёт қучоғида камкўстсиз, бахтиёр ўсаётган Рўзимбекнинг шодлиги узоққа чўзилмади. 10 ёшида онасидан, кейинроқ отасидан жудо бўлди. Яхши одамларнинг кўмагида олдин Хўжайли кейин Шаббоз, Қўнғиротдаги болалар уйида тарбияланиб вояга етди.

— Асли қўшиқ ва достон куйлашни отамдан ўрганганман — дейди Рўзимбек бахши Муродов. — Бахшилар халқ дилидагини куйлайдилар. Бундай одамлар ҳеч қачон хор бўлмайди. Ҳамиша халқ ардоғида, ҳурматида юради. Ўғлим, «бахшиларни қадрла», дерди насиҳат қилиб.

Тақдир тақазоси билан бундан 42 йил муқаддам Рўзимбек Тошкентга келди. Мактабда таҳсил кўраётган пайти бахшиларнинг республика мусобақасида қўшиқ айтиб, совриндор бўлди. Бу унга санъат учоқлари эшигини очиб берди. Пойтахтда таниқли мусиқашунос Иброҳим Ҳамраев ва шоир Султон Акбарий унга дастлаб мусиқа билим юртига, кейин эса Ўзбек Давлат консерваториясига кириб ўқишни маслаҳат беришди. Мусиқий илмларни ўргангач, Муҳиддин Қориёқубов номли Ўзбек Давлат Филармониясида чолғу асбоблар оркестрида ишлади. Кейинчалик Мухтор Ашрафийнинг тавсияси билан Ўзбекистон телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети халқ чолғу асбоблари оркестрига дирижёрлик қилди. 36 йил Ҳамза номли мусиқа билим юртида ёшларга мусиқа илмидан сабоқ берди. Шу йиллар мобайнида унинг қатор достонларини пластинкаларга ёзиб олишди.

Мусиқа илмини чуқур ўрганиш, отахон маҳоратини оширишга янги куй қўшиқлар, халқ йўлида айтиладиган термалар ижод қилишга олиб келди. Қолаверса у бир қатор шогирдлар етиштирди. Кўпгина жойларда, сафарларда бўлди.

Дарҳақиқат, бахшилик санъатининг энг қадимий, энг ибтидоий тури десам янглиш бўлмас, — дейди Рўзимбек бахши Муродов. — Хомер ҳам ибтидоий дунёнинг бош достончиси эди. Ҳозирги турли-туман ашулачилик, қўшиқчилик, куйлаш турлари ҳам асли бахшиликдан келиб чиққан.

Бахшилар халқ оғзаки ижодини яратибгина қолмай, унинг минг йиллардан буён авлоддан-авлодга етказувчи мустаҳкам кўприклари ҳамдир. Ўрта Осиё халқларининг барчасида бу санъат қадим-қадимдан ривож топган. Қозоқлар оқин, ўзбеклар бахши, қорақалпоқлар жиров дейди. Кишилар йиллар давомида ўзларининг бир-бирига ўхшамайдиган, бир-бирини такрорламайдиган мактабларни яратишган. Ҳозирги вақтда Қамай, Тўрткўл, Нурота, Ургут, Хоразм, Нарпай, Чироқчи, Сариосиё, Бойсун ва Қўнғирот туманларидаги қатор қишлоқларда қадимий санъатнинг давомчилари бор.

Уларнинг бири Рўзимбек Муродов «Алпомиш», «Гўрўғли ва Бозиргон», «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам», «Кунтуғмиш», «Нажиб ўғлон» каби 20 дан ортиқ халқ достонларини қарийб 40 йилдирки тилдан қўймай куйлаб келмоқда. Рўзимбек бахши шоира Эътибор Охунова билан ҳамкорликда «Фидоий» номли достон ҳам яратган. Унга ўзи куй басталаган. Яқинда у пайғамбаримиз Иброҳим Ҳалилуллоҳнинг ҳаёти ва ўғли Исмоилнинг қурбонлик қилиниши билан боғлиқ воқеалар ҳақида достон яратди. Ўзининг ихчам ва мазмунан теранлиги билан бошқалардан ажралиб турадиган бу асарнинг ҳозирги кундаги тарихий, диний, маданий, тарбиявий аҳамияти ғоят беқиёсдир.

Ишидан, оиласидан, фарзандларидан кўнгли тўқ бахшилар сардори, Ўзбекистон халқ артисти Рўзимбек Муродов айни кунларда ҳам халқимизнинг маънавий бойлигини юксалтириш йўлида сабот билан ишламоқда. Эл хизматида бўлаяпти.

Ғулом ПРИМОВ,
«Адолат» мухбири.

● Назм

ЖОНИНГИЗГА БОЙЛАНАЙ СИЗНИ

Қадимлардан қирқта жони бўлган АЁЛ,
Жаннатларнинг шавкати, шони бўлган АЁЛ,
Энг улуғ хонларнинг хони бўлган АЁЛ,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Отабекка эрка бўлган Кумушларим,
Нурхонларим — беҳиштдаги ҳур қушларим,
Гарчи бошдин ошиб ётар юмушларим,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Сизсиз ёруғ дунёдаги ҳайратларим,
Истарали, фариштали сийратларим,
Чингиз Аҳмарга муқаддас сувратларим,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Баъзан қадр-қимматингиз кам билурлар,
Ҳўлу қуруқни баробар тенг қилурлар,
Асли битта жонингизни қирқ кўрурлар,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Хиёнатлар қақшатади гоҳида-ей,
Қуёш тўхтаб қолар фалак тоқида-ей,
Гуллар унар кўнглингизнинг боғида-ей,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Гоҳи-гоҳа хуш ёзувлар ёзмас тақдир,
Юлдуз тўла осмонда ҳам битта моҳдир,
Ўз бахтини юксак тутмоқ ўзи бахтдир,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Юракларда қайноқ меҳр ундирасиз,
Уйимизни ўғил-қизга тўлдирасиз,
Йўқни йўниб, борини хўп дўндирасиз,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Ҳаёт ҳаётмидир Сиз бўлмасангиз,
Баҳор бўлмасангиз, куз бўлмасангиз,
Энг буюк, энг суюк сўз бўлмасангиз,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни.

Не демайин таърифингиз бўлмас тўлиқ,
Сўзларим ҳам, шеърларим ҳам узуқ-юлуқ,
Ҳижолатдан Гулчеҳранинг кўнгли куйик,
Қирқта жонингизга бойланай Сизни,
Қирқ биринчи жонингизга айланай Сизни.

Гулчеҳра Йўлдошева

Хабар қилади

ТЕРИ ЎҒРИЛАРИ

Хоразмдаги «Сирож» кичик корхонасида ҳайдовчи бўлиб ишлайдиган Комилжон Қиличев, Вадим Зарипов, Собир Собиров тоғни урса талқон қиладиган ёшда. Бироқ, бу «азамат»ларда нафс зўр чиқиб қолди. Уччаласи 3000 дона мол терисини машиналарга юклаб, қўшни Қозоғистон Республикасига йўл олди. Яхшиямки, қўшни республика билан чегара — «Сирдарё» божхона пости ходимлари ҳушёрлик кўрсатиб, халқ мулкини ушлаб қолди.

Шунингдек, бухоролик Геннадий Романенко, Андрей Синичкин ҳам мазкур божхона масканидан ўтиб кетмоқчи бўлганда тўхтатилди. Бу йигитлар ҳам 1452 дона сифатли мол терисини Қозоғистонга олиб кетаётган экан.

«ОҚ АЖАЛ» ЙЎЛИНИ КЕСИБ...

«Ховос» божхона хизмати ходимлари Ховос темирйўли ички ишлар ходимлари билан биргаликда «Андижон — Москва» ҳамда «Душанбе — Москва» йўналишида қатнайдиган поездлар йўловчиларининг юкларини текширишдан ўтказиб, 5 та йўловчида 10 килограммга яқин наркотик модда борлигини аниқлади.

Одатда, наркотик моддаларни ташувчилар, тарқатувчилар «ажал уруғи»ни олиб ўтиш учун хилма-хил усулларни ишга солади. Яхшиямки, милиция, божхона ходимларининг бу борада «кўзлари пишиб» қолган.

ҚОНУН — МУҚАДДАС

Гулистон тумани Ҳ. Олимжон номидаги жамоа хўжалигида ердан фойдаланиш қонуни бузилгани учун хўжалик раисига уч юз сўм, Бош ҳосилот Ҳ. Норбековга икки юз сўм жарима солинди. Лекин раис ҳам, бош ҳосилот ҳам бу жаримани тўлашдан бош тортди. Иш туман судига ҳавола қилинди. Табиийки, суд қайсар раҳбарларни жаримани тўлашга мажбур қилди. Бунинг устига ҳар иккаласидан давлат фойдасига бож ундирилди.

Қиссадан ҳисса шуки, қонун — муқаддас, унинг талабларини бажариш — ҳамма учун мажбурий. Қайсарлик, жиззакилик эса фақат зарар келтиради.

Ф. НОРМАТОВ.

Луқма

ИТ ЕТАКЛАГАН АЁЛ

Эрта тонгдан то шомгача пойтахт кўчаларида ит етаклаган катта-ю кичикни кўриш мумкин. Эгаси билан бундай «прогулка»га чиққан ит ва мушуклар хиёбонларни, кўм-кўк майсазорларни, соя-салқин жойларни, ариқдаги сувларни булғатишмоқда. Уларнинг аксарияти кўчадан ўтиб кетаётган кишиларга иррилаб, ҳамла қилишдан ва ҳатто тишлаб олишдан ҳам тоймайдилар. Олдидан юрагингизни ҳовучлаб ўтасиз... Бундан эса зиғирча ҳам андишага бормас ит эгалари завқ оладилар.

Хўш, бу ит-мушуклардан на фойда? Уларни «дом»ларда боқишга эгаларининг ҳаққи, рухсати борми? Тошкент шаҳар ветиринария идораси ва санитария-эпидемиология станциясидаги мутасаддилар кўп йиллардан бери давом этиб келаётган бу «томоша»ни тартибга соладими ўзи?

Ҳаммадан ҳам болаларини ўйнатмоқчи бўлиб чиққан ота-оналарнинг ташвишлари бир жаҳон. Бола эмасми, итлар булғаган ўт-ўланларни ушлаб, майса ва гулларни оғизларига солиб қўйишлари турган гап. Шунинг учун ота-оналар: «Ҳой бола, у ёққа борма, ўтларни ушлама, ифлос...», «вой шўрим, итнинг аҳлатини босиб олибсанку», — дея жонлари ҳалак.

«Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» чиққан Фармон қишлоқ жойларда ўз ижросини топиб, бу ишни қонунни ҳимоя қилувчи ташкилотлар назорат қилиб, жиддий шуғулланяптилар. Чунки Фармонда экинларнинг назоратсиз қолиб, пайҳон қилинишига йўл қўймаслик кўзда тутилган.

Хўш, табиатни, унинг гўзаллигини, шаҳарда яшил хиёбонларни пайҳон қилиб, булғаб, оёқ ости қилаётган итлар ва итбоқарларга бу Фармон тааллуқли эмасми? Ёки ит-мушукларнинг шаҳар ободонлиги, инсонлар соғлигига ва тинчлигига зарар етказаётганлиги учун ҳам алоҳида Фармон керакми?

Маҳмуд ИБРОҲИМОВ.

● ЭЪЛОН

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ «ХИСЛАТ» ФИРМАСИ

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

● Шифокор маслаҳати

МАШИНА ХАРИД ҚИЛСАНГИЗ...

Автомобиль харид қилиши биланоқ дастлабки ойларда эгасининг оғирлиги ортиши ва юрак-томир системаси ҳолати ёмонлашуви қайд этилган. Шуни учун ўз саломатлиги ҳақида қайғурувчи автомобиль эгалари кун давомида ярим соат югуриш ёки бир соат тез пиёда юриш имкониятини топишлари керак.

Шахсий автомобиль турмушга алоқадор кўпгина муаммоларни ҳал этишга ёрдам берса-да, киши учун асосий бўлмиш саломатликка тааллуқли вазиятларни мураккаблаштиради. Бу агар соғлом бўлишни истасанг, автомобилдан воз кеч, деган гапни англатмайди. Машинадан тўғри фойдаланиш қатъияти: энг қисқа ва энг узоқ сафарлардир. Узоқ сафарлар — бу бутун оила билан меҳнат таътилида бўлиш, дам олиш кунлари чанғи, байдарка ёки чодир билан шаҳар ташқарисга чиқиш, иш кунларида эса — югуришни машқ қилиш учун дам олиш зонасига боришдир.

—Дугонажон, мунча гўзал чамбарагинг...
Раҳмонали Акбаралиев сурат-лавҳаси.

● Донолар бисотидан

ХИКМАТ — БИР ҲОВУЧ ОЛТИН

Абдибек Шерозий айтибдур: — Дунёда инсонни азиз ва мукаррам қилувчи очкўзлик, пасткашлик, жоҳилликдан қутқарувчи, маърифат нурига ва саодат гулшанига етакловчи бу — илм-ҳунар ва одобдир.

***

Луқмони Ҳаким айтибдур: — Кишининг ақли шараф ва улуғлик белгисидир! Кимнинг ақли кўп бўлса айблари яширин ва дўстлари эса ундан рози бўлади.

***

Бузругмеҳрдан сўрадилар: — Одам учун энг бебаҳо нарса нима? Айтди:— Ақл! Яна сўрашадилар: У бўлмасачи? Айтди: Одоб ва аҳлоқ. Сўрадилар: У ҳам бўлмасачи? Айтди: Кўркам хулқ. Сўрадилар: У ҳам бўлмасачи? Айтди: Бойлик, чунки бойлик билан яхшилик қилиб, ҳар турли тоифалар ичида тинч яшаш мумкин. Яна сўрадилар: У ҳам бўлмасачи? Айтди: Жимликни одат этиш, чунки жим туриш билан айблари очилмайди ва ўзгаларнинг таъна-маломатларини эшитмайди. Сўрадилар: У ҳам бўлмасачи? Айтди: Чақмоқ ва яшин яхши, чунки юқоридаги ҳислатларнинг бирортаси бўлмаган одамнинг чақмоқ ва яшин орасида ўлгани яхши.

***

Ҳакимлардан бири айтибдур: — Одамнинг дилидаги нарсани ақлимиз сеза олиш қувватига эга. Дилдаги нарсани аввало кишининг тили, сўнгра эса кўзи билдиради. Шунинг учун кўзни кўнгил ойнаси дейдилар.

Кимда ўткир ақлу фаросат бордир.
Ғалаба байроғи ўшанга ёрдир.

Тўпловчи Баҳриддин ТУРҒУНОВ.

ИЧКИЛИК—ЗАРАР

● Май ичиш ман этилган. Уни тарк этиш яхшидир, ичиш соғлиққа ниҳоя. У барча ярамасликлар онасидир... Бир қултим май маст-ларидан тартибсиз ашула-телба итлар улушганидан нишона.

Алишер НАВОИЙ.

● Ичкиликбоз одам на ақлий жиҳатдан, на аҳлоқий жиҳатдан ҳеч қачон олдинга қараб юролмайди.

Л. Н. ТОЛСТОЙ.

● Ичкилик кишини ҳайвонга айлантириб, ваҳшийлаштиради уни бешафқат қилиб, яхши фикрлардан чалғитади, мияни ўтмаслаштиради.

Ф. М. ДОСТОЕВСКИЙ.

● Ҳар қанча бақувват гавдани ҳам ичкилик емириб ташлайди.

ПЛУТАРХ.

● Нодонлар ичкилик ичганда маст бўладилар, бахтсизликда эса ақл-ҳушидан ажраладилар.

ПИФАГОР.

● «Қорадори-95»

ЎЛЖАЕВ «ЎЛЖА»СИДАН АЙРИЛДИ

Инсон ҳаёти учун хавфли оғу саналган гиёҳванд моддаларни ўстириш, сотиш, уни истеъмол қилиш қонунда қатъий таъқиқланган. Афсуски, унинг «хушбўй» ҳидидан наъша туювчи шахслар учраб туришибди. Бундайларнинг мақсади — кунни бир амаллаб қорайтириш, тонгни оттириш. Энг муҳими эса мўмай даромад топиб, базму жамшидда яшаш...

Қашқадарё вилояти ички ишлар бошқармаси ходимлари бундай гиёҳвандларга қарши кескин кураш йўлини тутдилар. Наслдан-наслга асорат берувчи бу хавфли оғуни йўқ қилиш борасида бир талай ишлар қилинди. Жумладан, шу йилнинг ўтган тўрт ойи давомида 30,019 квадрат метр майдондаги кўкнори ва наша ўсимлиги йўқ қилинди. Фуқаролардан 213 килограмму 393 грамм наркотик моддалар тортиб олинди. Шундан 1 килограмм 49 грамм қорадори мусодара қилинди...

Хўш, бу хавфли оғуни ўстиришдан мақсад нима? Йиллаб корхона ёхуд ташкилотда тер тўкиб, ҳалол маош олиб, рўзғорини тебратаётганлар оз эмас. Бироқ уларнинг ойда топганини кунда топаётган олғирлар-чи?

Муродулла Ўлжаев ёши улуғ мўйсафид. Бироқ у муқаддам тўққиз йил «ўтириб» чиққанлигига қарамай, ўзига тегишли хулоса чиқариб олмади. Наркотик моддаларни ўстириш билан мунтазам равишда шуғулланиб келди. Ўзим хон, кўланкам майдон қабилида 3 гектар ернинг теварагини пахса девор билан ўраб кўкнори ва наша ўсимликларини ўстирган. Ҳатто уйининг бўсағасигача ана шу зормондани экиб: парваришлаган. Кўкнорилар шода-шода кўсак боғлаб, шира кирганда Косон туман ички ишлар бўлими оператив гуруҳи томонидан аниқланиб, бу хавфли ўсимликлар ўриб олинди. Қаранки, унинг уйи тинтиув қилинганида 200 килограмм кўкнори уруғи, 200 килограмм кўкнорининг қуритилган ва эзилган бошоғи, 700 грамм қора дори, 5 килограмм наркотик восита, 95 туп наша ўсимлиги олинди.

Муродулла Ўлжаев туманнинг «Турон» жамоа ширкат хўжалигидаги Раҳимсўфи қишлоғида истиқомат қилади. Ҳаётида бирон касбнинг этагидан тутмаган. Ижтимоий фойдали меҳнатга бўйни ёр бермайди. Гиёҳванд моддаларни истеъмол қилиб келади. Уни сотиш, экиш борасида катта «тажриба»га эга.

Наилож, қилмиш-қидирмиш, дейдилар. Айни пайтда унинг устидан тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда. Ушбу жиноятни фош этишда туман ички ишлар бўлими бошлиғининг биринчи ўринбосари, милиция майори Равшан Норқулов, ЖҚБ ходимлари Рустам Ваҳобов, Ўктам Жумаев, терговчи Асад Саидовларнинг хизмати каттадир.

— «Қорадори-95» тадбири режасини ишлаб чиққанмиз —, дейди бўлим бошлиғи, милиция майори Баҳром Хидиров. — Бундан буён ҳам бундай кўринишларга барҳам бераверамиз.

Шу ўринда бир савол туғилади. Наҳотки гектарлаб майдонга экилган оғули ўсимликлардан огоҳ этадиган бирон бир мард топилмаган бўлса? Хўжалик раҳбарлари, қишлоқ фуқаролик йиғини оқсоқолларичи? Улар ҳам томошабин бўлиб, бир четда қўл қовуштириб ўтираверганлар. Ошиғи олчи бўлган Ўлжаевга ўхшаганлар эса турли номақбулликлар қилишаверган. Ахир, ҳар бир оилага бериладиган ер участкаси майдони қишлоқ фуқаролик йиғини рўйхатида бўлади-ку! Ер майдонига қараб ер солиғи ҳам тўлашади. Бироқ унинг мушугини пишт дейдиган марднинг ўзи бўлмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин?

Ў. ҲАЙДАРОВ,
Қашқадарё вилояти ИИБ матбуот хизмати катта нозири, милиция катта лейтенанти.

● Ҳаё — иймондандур

ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ

Достоевскийнинг «Жиноят ва жазо» романи қаҳрамони Раскольников ҳаётда алданган, тириклик важида фаҳш кўчасига кириб қолган Сония қошида: «Инсон изтироблари қаршисида таъзим қиламан», дея унсиз ҳайқирганда вужудинг титрайди. Зеро, Сонянинг изтироблари жамиятнинг изтироблари эди.

Хўш, бугун-чи? Биз нимадан каммиз. Егудай нонимиз, ичгудай сувимиз мўл бўлса. Ақл-заковатимизни ишга солсак, тошдан гул ундирамиз. Бизни ҳеч бир нарса тушкунликка солмаётган бўлса?! Минг афсуски, айрим шахсларнинг бўйни фойдали меҳнатга ёр бермайди. Улар каламушлардек текинхўрларча ёхуд енгил-елпи йўллар билан кун кечиришни афзал билишади. Халқимизда: «Ҳаё — онангдан қиммат», деган ибора бор. Айрим гулгун қизларимизнинг ҳаёсизлик кўчасига кириб кетаётганидан дилинг ранжийди. Баъзилар ўзининг бутун кўркку латофати, одобу-иззатини оёқ ости қилмоқдалар. Ўткинчи вақтихушликдан гангиб, ота-онасининг юзини ерга қаратмоқдалар. Аммо уларнинг шундай бўлиб қолишида айрим қўшмачиларнинг «ҳисса»си катта бўлмоқда. Алданган, номуси топталган қизлар эса давринг келди, ўйнаб қол қабилида бепарводирлар. Бу бепарволик уларнинг ёши улғайиши билан қанчалик қимматга тушишини кейинчалик тушунади.

Қашқадарё вилоят ички ишлар бошқармаси одоб-аҳлоқ гуруҳи ходимлари томонидан мунтазам равишда «Ория́т» тадбири ўтказилмоқда. Тадбир давомида қўшмачилар, суюқ оёқ қиз-жувонлар, дайдилар, енгил табиатли аёллар аниқланди. Видеосалонлар, кабелли студиялар назоратдан ўтказилди. Ишратхона сақловчилар, тери-таносил касалликлари ташувчилари устидан баённомалар тузилди. Жумладан, 22 нафар енгил табиатли аёллар, 3 та ишратхона, 3 та қўшмачилик билан шуғулланувчи, 6 та гиёҳванд моддалар истеъмол қилувчи рўйхатга олинди, шубҳаланган 461 нафар шахс тиббиёт кўригидан ўтказилди.

Фуқаро О. Т. муқаддам судланганлигига қарамай ўзига тегишли хулоса чиқариб олмади. Ишлаб эмас, ётиб пул топиш дардига чалинди. У узлуксиз қўшмачилик билан шуғулланиб келди. Содда ва лақма одамларни чўнтагини қоқлаб, фоҳишалар билан қўшиб мўмай пул топди. Ҳаёсизлик азалдан шарқ халқлари томонидан қораланиб келинган. Бироқ ҳаёсизлиги ва қўшмачилиги учун О. Т. суд ҳукми билан 3 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Худди шундай шахслардан Шарифа Х. ва Раиса Х. лардир. Улар қўшмачилик билан шуғулланганлиги учун ушланган. Тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда. Мусаллам М. деган аёл фоҳишабозлик билан шуғулланганлиги учун тери таносил касаллигини юқтирди. Махсус диспансерда даволаниш чоғида у ердан докторнинг рухсатисиз чиқиб кетиб, Й. исмли шахснинг умрига зомин бўлди. У ҳибсга олинди, тергов ҳаракатлари давом этмоқда.

Ҳа, бундай қўшмачилар домига тушиб гулдек умрини чангда қолдираётган қизлар тақдирига ачинасиз. Уларнинг ҳаётини капалак умрига қиёс этасиз.Ноилож. Ахир ҳаммамиз ҳам фарзанд ўстирамиз. Қайси ота-она фарзандининг ҳаёсизлигидан кўнгли чоғ бўлган. Демак, ниҳолни ўз вақтида яхши парваришлаш эртанги ҳосилнинг бўлиқ бўлишига замин яратади.

С. ЖАББОРОВ.

АДОЛАТ
МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН "АДОЛАТ" СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Тўхтамурод ТОШЕВ

Бизнинг манзил: 700000, Тошкент—ГСП, Матбуотчилар кўчаси—32.
Қабулхона — 33-41-89, 32-55-70

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Газета офсет усулида, А—2 форматда, 10.000 нусхада чоп этилади.

Буюртма Г.—0187.
"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.